

ՄԱՐԶԻԿ

ՀԱՄԸՄ

مارزیک

مجلة رياضية شهيرة
تصدرها جمعية الهومنتمن بيروت

38-րդ ՏՄԲԻ, 2019, ԹԻԻ 414 VOL. XXXVIII N° 414 السنة الثامنة والثلاثون - عدد رقم ٤١٤

marzig
SPORTS MAGAZINE

ՄԷՆ ԱԶԳ, ՄԷՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԱՐՅԱԽԻ ՄԷՁ
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԱՍՆԱԾԻՆ,
ՀՔԵՐԹ ԵՒ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 111-ՐԳ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՐՑԱԽ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի երկրորդ հարիւրամեակի ծրագիրներուն առաջնահերթութիւնը Արցախի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղ մը հիմնելու անհրաժեշտութիւնն էր:

Արցախի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղ մը ունենալու գաղափարը տարիներու փափաք էր, սակայն զանազան պատճառներով աշխատանքի մեկնարկը յետաձգուած էր: Միութեան 100-ամեակի ձեռնարկներուն ամբողջացումէն ետք, Կեդրոնական Վարչութեան աշխատանքները կեդրոնացան Արցախի մէջ մասնաճիւղի մը հիմնադրութեան վրայ: Խորհրդակցութիւններէ ետք, Արցախի Հանրապետութեան նախագահ Բակո Սահակեանի հետ տեղի ունեցաւ տեսակցութիւն մը, որուն ընթացքին արծարծուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի մասնաճիւղի հիմնադրութեան նպատակն ու հեռանկարները: Նախագահ Բակո Սահակեան իր դրական համագործակցութեան պատրաստակամութիւնը փոխանցեց այս ուղղութեամբ:

Առ այդ, յաջորդող ամիսներու նախապատրաստական աշխատանքներէն ետք, 2 Յուլիս 2019-ին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան պատուիրա-

կութիւն մը, գլխաւորութեամբ ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեանին, մեկնեցաւ Արցախ, ուր գումարուեցաւ անդրանիկ անդամական ժողով եւ ընտրուեցաւ վարչութիւն՝ բաղկացած հետեւեալ եղբայրներէն.- Սեւակ Պօղոսեան, Դաւիթ Գրիգորեան, Արտակ Իշխանեան, Վրէժ Էսմէրեան եւ

Վահրամ Յովսէփեան:

Զուգահեռաբար, Կեդրոնական Վարչութիւնը երկամսեայ ժամանակաշրջանով Արցախ գործուղեց խմբապետ մը, որպէսզի անհրաժեշտ գիտելիքները փոխանցէ նորակազմ խմբապետական կազմին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի Մեկուսի շրջանի հիմնադրութիւնը պաշտօնապէս պիտի կատարուի Օգոստոս 2019-ին, պետական ու ժողովրդային ներկայութեամբ:

12 Յուլիս 2019

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԱԱՏ ՀԱՐԻՐԻԻ ՀԵՏ

25 Յուլիս 2019-ի առաւօտեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրիին հետ հանդիպում մը ունեցաւ վարչապետարանի գրասենեակին մէջ:

Հանդիպումին ընթացքին եղբ. Մկրտիչեան վարչապետին ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխարհասփիռ կառոյցն ու գործունէութիւնը: Վարչապետ Սաատ Հարիրի իր դրական տպաւորութիւնները փոխանցեց եւ դրուատիքով արտայայտուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութեան մասին:

Եղբ. Մկրտիչեան շնորհակալութիւն յայտնեց վարչապետին Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի (Փարիզ) երկար տարիներ իր կատարած նիւթաբարոյական օժանդակութեան համար: Իր կարգին, վարչապետ Սաատ Հարիրի շնորհաւորական խօսքով անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեակի տօնակատարութիւններուն, համագործակցութեան շարունակման պատրաստակամութեամբ:

ՆԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

ՅԱԶՈՐԳ ԹԻՒՈՎ

«Մարզիկ»ի յաջորդ թիվը նուիրուած է Հ.Մ.-Ը.Մ.ի ԺԲ. Պատգամաւորական Ժողովին, Հ.Մ.-Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի 30-ամեակի տօնակատարութեան եւ Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ «Արտակարգ» շրջանշանով պարգեւատրման:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ	
Մէկ ազգ, մէկ հայրենիք	2-3
ՊԱՏԳԱՍ	4-5
Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՐՑԱԽԻ ՄԵԶ	6-11
ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ	12-13
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ	
Է. ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐ	14-23
ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄ	24-28
ՄԱՍՆԱԾԻՂԷ	
ՄԱՍՆԱԾԻՂ	29-39

Marzig sports magazine is published by Homenetmen Central Committee-Sevan Building, Rue 77, Sector 4, Bourj Hammoud, Beirut, Lebanon. Tel: 961 1 248043, 961 1 260117, E-mail: marzig@Homenetmen.org, P.O.Box: 80486 Bourj Hammoud, Lebanon, www. Homenetmen.org

Խմբագիր: Վիգէն Աւագեան (vicken.avakian@homenetmen.org)

Խմբագրական կազմ: Գրիգորիս Պողարեան, Մարո Քէշիշեան, Սեւան Նազարեան, Տիրան Շահինեան:

Վարչական կազմ: Պարրիկ Կիւլպէնկեան, Արօ Մոսիկեան, Սիլվա Սաղրեան, Յարութ Ալանանեան, Նազօ Հապիպեան, Ռիթա Օղուխան, Արլին Շամնասեան:

Էջադրում եւ ընդհանուր չեւաւորում: Արշօ Պալեան, **Կողքի պատրաստութիւն:** Y Concept International, **Գրաշարութիւն:** Շողիկ Պոյանեան, **Տպագրութեան պատրաստութիւն:** Photogravure Paklayan, **Տպագրութիւն:** Համազգայինի «Վահէ Սէբեան» րպարան, Պէյրութ, Լիբանան:

Քաժանորդագրութիւն: «Մարզիկ» կը հասնի աշխարհի 25 երկիրներու քաժանորդներու: Տարեկան քաժանորդագրութեան սակ ճշդուած է՝ Լիբանան 25 \$, Միջին Արեւելեան եւ Եւրոպական երկիրներ 50 \$, Մ. Նահանգներ եւ Աւստրալիա 55 \$: Լիբանանի մէջ թերթին հարավամասի սակն է 5000 Լ.Ո.: **Ցրում:** «Մարզիկ»ի ցրումը Լիբանանի մէջ կը կատարուի յարուկ ցրուիչով (հեռ. 71/239209): Թերթը կարելի է սրանալ նաեւ «Համազգային»ի գրախանութէն: Լիբանանէն դուրս թերթը կը սրացուի «Liban post»ի միջոցով:

ՄԷ՛Կ ԱԶԳԻ, ՄԷ՛Կ ՀԱՅՐԵՆՆԻՔ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱԽԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻՆ
ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Տարիներու երազ մը իրականացաւ. Հ.Մ.Ը.Մ. իր մասնաճիւղը ունեցաւ ազատագրեալ, ազատ ու անկախ Արցախի մէջ: Միութիւնը արմատ նետեց պատմական հայրենիքի մէջ, Արցախի հերոսական ու նուիրական հողին մէջ:

Այն հողին, որուն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ իրենց մանկութենէն կապուեցան իր երազին հասնելու հայ մարդու հաւատքով, դաստիարակութեամբ եւ հայրենասիրութեամբ:

Այն հողին, որուն պատմութիւնը դարերու խորերէն եկող ազգային իմաստութիւն եւ ոգի փոխանցեց յաջորդական սերունդներու: Երկիր հասկացողութիւնը վերածեց ոգեղէն արժէքի, սրբութիւն սրբոցի, որուն համար արժեք յանձն առնել ամէն գոհողութիւն:

Ու նաեւ՝ այն հողին, որուն ազատութեան սիրոյն շատեր արիւթեան փառքը նուաճեցին, մինչ ուրիշներ, անոնց կարգին Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, իրենց կեանքը ընծայեցին ու անմահացան:

Հ.Մ.Ը.Մ. արմատ նետեց «անյաղթելի մի բռու աշխարհ»: Մասնաճիւղ հիմնեց, մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մէջ շքերթ կազմակերպեց եւ Ասկերանի մէջ ըսկաուտական անդրանիկ բանակումը կատարեց, անգամ մը եւս փաստը տալով, որ ինք կը մնայ մնայուն ճիգի, գործի եւ պրկումը կամքի այն միութիւնը, որ հարազատօրէն կը ծառայէ իր կոչումին:

Հ.Մ.Ը.Մ. Արցախ մուտք գործեց այն պահուն, երբ թշնամին մէկ կողմէ կը ջանար քաղաքական-դիւանագիտական շրջափակումի ենթարկել հայրենիքը, իսկ միւս կողմէ՝ ապահովական խախտումներով կը սպառնար սահմանին ամբողջ երկայնքին: Հ.Մ.Ը.Մ. արհամարհեց բոլոր դժուարութիւններն ու վտանգները, վերջո՛ւն իրեն նետուած ճեղքը եւ աշխարհասփիւռ մասնաճիւղերուն կարելիութիւնները ի սպաս դրաւ՝ կերտելու համար «Հսկայ նուիրման» բանակը Արցախի:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայութիւնը Արցախի մէջ, իբրեւ համահայկական կառոյցով միութիւն, եկաւ շեշտելու կարեւորութիւնը Սփիւք-Հայաստան-Արցախ եռամիասնու-

թեան, որուն դիմաց կը չէզոքանան ներքին ու արտաքին բոլոր մարտահրաւիրները եւ թափ կ'առնեն նոր յաղթանակներու առաջնորդող համահայկական մեր կարելիութիւնները:

Վաղուան պատմագիրը ոսկի տառերով պիտի արձանագրէ 22 Օգոստոս 2019-ը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի մասնաճիւղին ստեղծման թուականը. այն օրը, երբ միութիւնը իր 111-րդ մասնաճիւղին հիմնադրութիւնը յայտարարելով, համայն աշխարհին ներկայացուց հայրենիքի հզօրացման եւ զարգացման երթին գործնապէ՛ս մասնակից դառնալու իր պատրաստակամութիւնը:

Արցախի համար ապրած ու գործած միութիւնը, Արցախի համար նահատակներ տուած միութիւնը ի վերջոյ սկսաւ գործել Արցախի դարաւոր հողին վրայ, ուրկէ բացակայ էր ան իր ամբողջ պատմութեան ընթացքին:

Կարիքը կա՞յ յիշեցնելու, որ 70 տարուան ակամայ բացակայութենէ ետք, Հ.Մ.Ը.Մ. Հայաստան վերադարձաւ 1989-ին: Այնուհետեւ ան հասաւ Ջաւայխք: Հասաւ Թիֆլիս ու Մոսկուա: Բայց չկարողացաւ հասնիլ Արցախ: Բազմիցս փորձեց, չյաջողեցաւ, մինչեւ որ պայմանները հասունցան եւ շատեր անդրադարձան, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համար սկաուտութիւնն ու մարզախաղերը երբեք ինքնանըպատակ հաճոյքի եւ ժամանցի սահմաններուն մէջ չեն մնացած: Հ.Մ.Ը.Մ. անոնց տուած է սովորականէն տարբեր, լայն շրջագիծ եւ խոր իմաստ: Առօրեան եւ ընթացիկը գերազանցելու պարտականութիւն մը, մարմնակրթութեան դարձնելով ազգային կազմակերպումի, ինքնութեան եւ տոկունութեան կարեւոր գործօն: Հայր ատելի՛ հայացնելու միջոց, անցեալի ժառանգութիւններով եւ ներկայի նուաճումներով հպարտանալու առիթ:

Հ.Մ.Ը.Մ. արմատ նետեց Արցախի մէջ եւ հակադրուեցաւ այլամերժութեան, ատելութեան եւ բռնութեան բոլոր երեւոյթներուն, մարմնակրթական իր գործունէութեամբ տարածելով սիրոյ, միասնականութեան եւ գործակցութեան սկզբունքները: Հ.Մ.Ը.Մ. Արցախի մէջ լծուեցաւ

պատրաստութեանը ֆիզիքական եւ հոգեմտաւոր կազմաւորումի տէր, արի, կարգապահ եւ հաւատաւոր սերունդներու, որոնք միշտ պատրաստ պիտի ըլլան ծառայելու իրենց տեղական, ազգային եւ միջազգային համայնքներուն՝ ի շահ հայրենիքին ու հայութեան:

Վերջապէս, Արցախի մասնաճիւղին հիմնադրութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ. ստացաւ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ միութեան իրական իմաստը, որովհետեւ ան իր գաղափարականին շուրջ համախմբեց հայութեան ամբողջութիւնը՝ Սփիւռքը, Հայաստանն ու Արցախը:

Հօր գաղափարական մը, որ միտք, հոգի եւ մարմին կրթող նպատակներէ վե՛ր ու անդին, միութեան հիմնա-

կան նպատակ կ'առաջադրէ՝

Հայութեան ամբողջականութեան պահպանումը,
Հայութեան ներուժին համախմբումն ու արդիւնաւետ օգտագործումը,

Հայութեան բովանդակ իրաւունքներուն հետապնդման անհրաժեշտութիւնը,

Մէկ խօսքով հայութեան գոյամարտին ամբողջ իմաստը, ազգային մեր նպատակները միասնաբար իրականացնելու կամքն ու վճռակամութիւնը, ի խնդիր մէկ ազգի ու մէկ հայրենիքի կերտման համահայկական մեր մեծ տեսլականին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 25 ՇՐՋԱՆՆԵՐ, 111 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԵՒ ՄԻԱՒՈՐՆԵՐ

Հայասրան: Երեւան, Մալաթիա, Ջէյրուն, Կոմիտաս, Էրեբունի, Արովեան, Չարենցաւան, Հրազդան, Արմաւիր, Էջմիածին, Մարտունի, Կիւմրի, Վեյրի. **Արցախ:** Սյրեփանակերտ. **Վրաստան:** Ախալքալաք, Ախալցխա, Թիֆլիս. **Ռուսիա:** Մոսկուա. **Լիբանան:** Պէյրութ, Չաիլէ, Թրիփոլի, Պուրն Համուր, Այնճար, Ծիւնի, Անթիլիաս, Ժըրէյրէ, Պաուլիէ, Ռաուրա. **Սուրիա:** Հալէպ, Դամասկոս, Լաքաթիա, Գամիշլի, Քեսապ. **Յորդանան:** Ամման. **Պաղեստին:** Երուսաղէմ, Հայֆա, Եաֆա. **Եգիպտոս:** Գահիրէ, Աղեքսանդրիա. **Իրաք:** Պաղատա, Մուսուլ. **Քուէյթ:** Քուէյթ. **Կիպրոս:** Նիկոսիա. **Յունաստան:** Աթէնք, Գոթինիա, Սելանիկ. **Անգլիա:** Լոնդոն. **Աստի:** Վիեննա. **Ֆրանսա:** Փարիզ, Վալանս, Մարսէյ. **Հոլանդիա:** Այմեյօ, Ալքմար, Առնհեմ. **Գերմանիա:** Միւնիխ. **Շուէդ:** Սթոքհոլմ, Վեստերոս, Ստրեթեյլիա. **Պուլկարիա:** Սոֆիա, Ռուսէ, Փրովրիլ, Վառնա, Շումէն, Պուրկաս, Տոպրիչ. **Գանատի:** Մոնթրէալ, Համիլթոն, Թորոնթօ, Քեմպրիճ, Սէնթ Գաբրիէլ, Լաւալ, Վանքովըր. **Արեւմտեան Մ. Նահանգներ:** Լոս Անճելըս, Սան Գրանսիսքօ, Ֆրեզնօ, Մոնթրէալ, Փասադինա, Կլէնդէյլ, Օրէնճ Քաունթի, Սան Ֆրանսիսքօ, Սան Տիէկօ, Ինլընդ Էմիլայր, Սանթա Կլարա, Քրեմէնթա Հովիլ, Պըրպէնք, Լաս Վեկաս, Ֆինիքս, Ուոլնաթ Զրիք, Նորթ Հոլիվուդ, Սաքրամենթօ, Սանթա Զլարիա. **Արեւելեան Մ. Նահանգներ:** Ուաշինկթոն, Պոսթըն, Նիւ Եորք, Նիւ Երրզի, Շիքսօ, Ֆիլադելֆիա, Տիքոնք, Փրովիդենս, Յլրիփա, Ալպընի, Շարլոթ, Մերիլէք Հովիլ. **Հարաւային Ամերիկա:** Պուէնոս Այրես, Գորյոպա, Մոնթեվիդէօ. **Աստրալիա:** Սիդնի («Անդրանիկ»), Սիդնի («Արար»), Սիդնի («Կամք»), Սիդնի («Արարար»), Սելպուռն.

ԱՐՑԱԽԸ ՄԵՋԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՄՆ Է, ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔ Է, ԴԱՐԱԲՈՐ ՀՊԱՐՏՈՒԹԻՒՄՆ Է

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂՔ. ԳԱՌՆԻԿ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆԻ ԽՕՍԲԸ՝ ԱՐՑԱԽԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ 2019)

Այսօր, Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան արդի պատմութիւնը կը հարստանայ նոր թուակա- նով մը:

Այսօր, պաշտօնապէս ծնունդ կ'առնէ Հայ Մարմնակրթա- կան Ընդհանուր Միութեան 111-րդ մասնաճիւղը Արցախի Հանրապետութեան մայրաքաղաքին՝ Ստեփանակերտի մէջ:

101 տարուան մեր միութեան համար սովորական իրա- դարձութիւն մը չէ այս, որովհետեւ նորաստեղծ մասնաճիւղը ինք սովորական մասնաճիւղ մը չէ, ինչպէս աշխարհի տա- րածքին հայկական որեւէ համայնքի մէջ ստեղծուած մասնա- ճիւղ:

Արդարեւ, Արցախը աշխարհագրական վայր ըլլալէ առաջ մեզի համար պատմութիւն է, հերոսական հայրենիք է եւ դա- րաւոր հպարտութիւն: Հայրենիքի այս հատուածը պահելու եւ պահպանելու համար ազգովին վճարած ենք շատ սուղ գին: Բարբարոսներ եկած ու անցած են նուիրական այս հո- ղէն: Տասնամեակներ շարունակ տեսակաւոր գրկանքներ պարտադրուած են այս հողին վրայ ապրող մարդոց, սակայն շնորհիւ արցախցիին կամքին, շնորհիւ աշխարհի հայութեան

զօրակցութեան, հայրենիքը ազատագրուած է, անկախացած է եւ լծուած է պետականաշինութեան կարեւոր գործին:

Անցնող 30 տարիներուն, Արցախը եղած է կիզակէտը հա- մայն հայութեան: Հայութիւնը ոչինչ խնայած է Արցախը հզօր, իսկ արցախահայութիւնը ամուր տեսնելու համար: Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը, իր կարգին, Ար- ցախը դարձուցած է մնայուն ուշադրութեան առարկայ: Ար- ցախը իր կարեւոր տեղը ունեցած է միութեան դաստիարակ- չական ծրագիրներուն մէջ: Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ հասակ առած են Արցախի սէրով, Արցախին ծառայելու եւ ի հարկին Արցա- խին համար զոհուելու պատրաստակամութեամբ: Ու չմոռ- նանք, որ Հ.Մ.Ը.Մ. իր նահատակները ունի Արցախեան պայ- քարին. Վարդան Բախշեանը, Վաչէ Ռոստոմեանը, Վիգէն Զա- քարեանը եւ ուրիշներ իրենց արեամբ գրեցին Արցախի նորօր- եայ մեր պատմութիւնը:

Ու երբ միութիւն մը դաստիարակութեամբ, զոհաբերու- թեամբ Արցախի հետ կ'ըլլայ, բնական է, որ ան նաեւ Արցա- խի մէջը ըլլայ: Կազմակերպական ներկայութիւն եւ միութե- նական գործունէութիւն ունենայ: Բան մը, որ երկար տարի- ներ կարելի չէր իրագործել զանազան պատճառներով:

Սակայն այսօր, պայմանները հասուն- ցած ըլլալով, իշխանութիւններու քաջալե- րանքով, ահաւասիկ, քանի մը ամսուան նախապատրաստութենէ ետք, Հ.Մ.Ը.Մ. իր 111-րդ մասնաճիւղը կը հիմնէ Ստեփա- նակերտի մէջ, նպատակ ունենալով ըս- կառուտութեան ճամբով ծառայել շրջանի պատանի սերունդին դաստիարակու- թեան գործին, տիպար քաղաքացիներու, մտքով ու մարմնով առողջ մարդոց պատ- րաստութեան վեհ աշխատանքին:

Հ.Մ.Ը.Մ., իր քայլերգին բառերով, մեր ժողովուրդին «Կամաւոր բանակ»ն է: «Բանակ մը», որ ահա, այսօր կու գայ իր բոլոր կարելիութիւնները ի սպաս դնելու Արցախի մեր պետականութեան եւ բանա- կին, իր շարքերուն մէջ հասակ առնող

արի ու կայտառ երիտասարդութիւնը ուղղելով դէպի հայրենիքի ծառայութեան նուիրական դաշտ:

Հ.Մ.Ը.Մ. մեր ժողովուրդի երիտասարդական մեծագոյն կազմակերպութիւնն է, որ կը գործէ աշխարհի 26 երկիրներու մէջ, աւելի քան 26 հազար անդամներով: Այսօր, բոլորին հայեացքները ուղղուած են այստեղ, արցախցի իրենց քոյր-եղբայրներուն: Բոլորը յաջողութիւն կը ցանկան Ստեփանակերտի նորաստեղծ մասնաճիւղին եւ անխտիր բոլորը իրենց բովանդակ կարելիութիւնները կը դնեն մասնաճիւղին տրամադրութեան տակ, որպէսզի ան ամրանայ, հզորանայ, իրմով մեր ժողովուրդն ու պետականութիւնը ամրանան ու հզորանան:

Այս առթիւ, յանուն Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնական Վարչութեան, շնորհակալութեան խօսք ունիմ Արցախի պետական պատասխանատուներուն եւ յատկապէս նախագահ Բակո Սահակեանին, որոնք անվարան գնահատեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղ մը ունենալու մեր առաջարկը եւ կարելի ամէն աջակցութիւն ցուցաբերեցին մեզի:

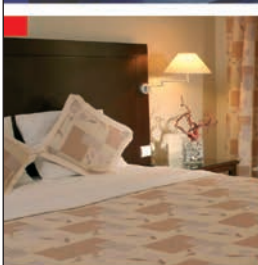
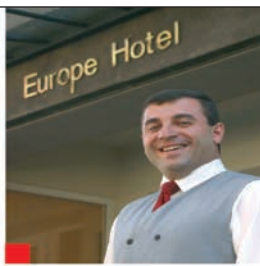
Վարձքը կատար, մասնաճիւղի հիմնադիր կորիզի անդամ-

ներուն, որոնք երկու ամիսէ ի վեր արդէն լծուած են մեծ աշխատանքի:

Բարի երթ եւ յաջողութիւն մասնաճիւղի յառաջիկայ բոլոր ծրագիրներուն եւ աշխատանքներուն:

Կեցցէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ կեցցէ՛ իր զաւակները Հ.Մ.Ը.Մ.ին վստահող Արցախի մեր սքանչելի ժողովուրդը:

- Full of Charme Hotel, New Construction, French Architecture, International Standards, 100 m from the Republic Square and 15 minutes from the Yerevan International Airport.
- 44 Rooms and 3 Suites with all comforts, all climate controled, minibar, shower or bathroom with private WC, hairdryer. Satellite TV, international direct dial phone. Internet & Email access.
- Individualized and personal service, 24 hour reception and room service
- Bar

Feel at home, away from home...

Reservations **Yerevan**
 32-38, Hanrabedoutian Street,
 Yerevan 375010, Armenia
 Tel 374 10 54 60 60 • Fax 374 10 54 60 50
 sales@europehotel.am

Studio/TKEN 2005-2006

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱԽԻ ՄԱՍՆԱԾԻՂԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ՝ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻ ՄԷՋ

Հինգչաբթի, 22 Օգոստոս 2019-ի առաւօտեան ժամը 9-ին, Արցախի Հանրապետութեան մայրաքաղաք Ստեփանակերտի մէջ, պաշտօնական արարողութեամբ մը տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 111-րդ մասնաճիւղին հիմնադրութիւնը՝ հայրենի աշխարհի պատմական ու հերոսական շրջանին մէջ:

Արարողութիւնը իրենց ներկայութեամբ պատուեցին Արցախի նախագահ Բակօ Սահակեան, պետնախարար Գրիգորի Սահակեան, արտաքին գործոց նախարար Մասիս Մայիլեան, մշակույթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ զբօսաշրջութեան նախարար Լեոնիկ Յովհաննիսեան, կրթութեան, գիտութեան, մշակույթի եւ մարմնամարզի նախարարի տեղակալ Գէորգ Լուսինեան, Արցախի թեմի Առաջնորդ Պարգեւ Արք.

Մարտիրոսեան, Արցախի Հանրապետութեան Մերձաւոր Արեւելքի ներկայացուցիչ Կարօ Քէպապճեան, Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Դաւիթ Իշխանեան եւ Կեդրոնական Կոմիտէի անդամներ, Համագլխին Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան Արցախի գրասենեակի տնօրէն Հերմինէ Աւագեան, ինչպէս նաեւ՝ բազմաթիւ հիւրեր եւ հրաւիրեալներ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքը ներկայացուցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան եւ Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բագրատ Եսայեան:

Նորաստեղծ մասնաճիւղին հրաւէ-

րով, պաշտօնական արարողութեան ներկայ գտնուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայաստանի քոյր շրջանի սկառուտական մէկ պատուիրակութիւնը՝ սկառուտական շեփորախումբի ընկերակցութեամբ:

ԲԱՑՈՒՄԸ ԵՒ ՊԱՐԳԵՒ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՈՂՋՈՅԻՆ ԽՕՍԲԸ

Պաշտօնական արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Ստեփանակերտի «Վերածընունդ» հրապարակին վրայ: Նախ, սկառուտական շեփորախումբի առաջնորդութեամբ հրապարակ մուտք գործեցին դրօշները Արցախի, Հայաստանի եւ 25 երկիրներու, ուր Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը գործէ իր 110 մասնաճիւղերով: Հնչեց

Արցախ աշխարհ», նշեց Պարգեւ Սրբազան, այս առիթով շնորհակալորելով բոլորը եւ մաղթելով ամենայն բարիք, հայրենասիրութիւն, հաւատք եւ ազգային միաբանութիւն՝ յանուն մեր ապագային, այն կարգախօսով, զոր մեզի պատգամած են Սուրբ Վարդանանք՝ միշտ ծառայել «Վասն հաւատոյ եւ վասն հայրենեաց»:

Իր խօսքին աւարտին, Պարգեւ Սրբազան Տէրունական աղօթքով օրհնեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորաստեղծ մասնաճիւղը եւ արտասանեց «Պահպանիչ»:

Գրիգորի Մարտիրոսեան: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը մեծ դերակատարութիւն ունի նորահաս սերունդը հոգեպէս եւ մարմնապէս կրթելու գործին մէջ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութիւնը հարուստ եւ բովանդակալից է: Հ.Մ.Ը.Մ. ունի համահայկական կառոյց եւ հայկական աւանդոյթներով կը միաւորէ աշխարհի 25 երկիրներու մէջ գործող իր 110 մասնաճիւղերը: Արցախի մասնաճիւղը կը հանդիսանայ Արցախ-Հայաստան-Սփիւռք եռամիասնութեան հանդիպման գօտին, շեշտեց ան:

Մարտիրոսեան մեծապէս գնահատեց հայրենիք ճանչնալու եւ ճանաչելի դարձնելու, ամբողջ աշխարհի մէջ սփռուած հայ երիտասարդութիւնը միաւորելու Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատասխանա-

Արցախի օրհներգը, որմէ ետք շեփորախումբը նուագեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Յառակ նահատակ» քայլերգը:

Տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի, սկստական դրօշի եւ միութեան կանոնագրի յանձնում՝ նորաստեղծ մասնաճիւղի վարչութեան: Դրօշները օրհնեց Արցախի թեմի Առաջնորդ Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեան, որ այս առիթով արտասանեց ողջոյնի եւ օրհնութեան խօսք մը: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը համաշխարհային եւ համահայկական կազմակերպութիւն մըն է, որ 100 տարիէ կը գործէ ազգին համար՝ հայ երիտասարդները կրթելով իբրեւ հայրենասէր, մտածող եւ կոփուած անձեր, որոնք պատրաստ են յաղթահարելու ցանկացած դժուարութիւն եւ ձեռք բերել հայեցի ճիշդ մտածելակերպ:

«Այսօր ես սրտանց ուրախ եմ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը վերջապէս մուտք կը գործէ

ԱՐՑԱՒԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԽՕՄՔԸ

Այնուհետեւ, խօսք առաւ Արցախի Հանրապետութեան պետախարար

տրուվելու, որ պատուով կատարած է ան տարիներ շարունակ: Ան մաղթեց, որ Արցախի նորաստեղծ մասնաճիւղը ըլլայ այդ առաքելութեան շարունակողը, մարզական եւ սկստական զանազան միջոցներով Արցախի երիտասարդութեան մօտ վառ պահելու համար հայրենասիրական ոգին՝ ազգային մեր դիմագիծին համապատասխան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍԻԸ

Յաջորդ խօսքը արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան:

Իր խօսքին սկիզբը, եղբ. Մկրտիչեան ըսաւ, որ 101 տարեկան Հ.Մ.Ը.Մ.ի համար սովորական իրադարձութիւն մը չէ Արցախի մէջ մասնաճիւղի մը հիմնադ-

րուվելու, որովհետեւ մասնաճիւղը սովորական մասնաճիւղ մը չէ, ինչպէս աշխարհի տարածքին հայկական որեւէ համայնքի մէջ ստեղծուող մասնաճիւղ: «Արցախը աշխարհագրական վայր ըլլալէ առաջ մեզի համար պատմութիւն է, հերոսական հայրենիք է եւ դարաւոր հպարտութիւն: Հայրենիքի այս հատուածը պահելու եւ պահպանելու համար ազգովին վճարած ենք շատ սուղ գին», ընդգծեց ան:

«Անցնող 30 տարիներուն, Արցախը եղած է կիզակէտը համայն հայութեան,- հաստատեց եղբ. Մկրտիչեան,- Հայրենիքը ոչինչ խնայած է Արցախը հզօր, իսկ արցախահայութիւնը ամուր տեսնելու համար: Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը, իր կարգին, Արցախը դարձուցած է մնայուն

ուշադրութեան առարկայ: Արցախը իր կարեւոր տեղը ունեցած է միութեան դաստիարակչական ծրագիրներուն մէջ: Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ հասակ առած են Արցախի սէրով, Արցախին ծառայելու եւ ի հարկին Արցախին համար զոհուելու պատրաստակամութեամբ: Ու չմոռնանք, որ Հ.Մ.Ը.Մ. իր նահատակները ունի Արցախեան պայքարին. Վարդան Բախշեանը, Վահէ Ռոստմեանը, Վիգէն Զաքարեանը եւ ուրիշներ իրենց արեամբ գրեցին Արցախի նորօրեայ մեր պատմութիւնը:

«Ու երբ միութիւն մը դաստիարակութեամբ, գոհաբերութեամբ Արցախի հետ կ'ըլլայ, բնական է, որ ան նաեւ Արցախի մէջը ըլլայ: Կազմակերպական ներկայութիւն եւ միութենական գործունէութիւն ունենայ: Բան մը, որ երկար տարիներ կարելի չէր իրագործել զանազան պատճառներով», յայտնեց եղբ. Մկրտիչեան:

Ապա, նորաստեղծ մասնաճիւղին առաքելութեան մասին խօսելով՝ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան ըսաւ. «Հ.Մ.Ը.Մ., իր քայլերդին բառերով, մեր ժողովուրդին կամաւոր բանակն է: Բանակ մը, որ ահա, այսօր կու գայ իր բոլոր կարելիութիւնները ի սպաս դնելու Արցախի մեր պետականութեան եւ բանակին, իր շարքերուն մէջ հասակ առնող արի ու կայտառ երիտասարդութիւնը ուղղելով դէպի հայրենիքի ծառայութեան նուիրական դաշտ»:

Շարունակելով, եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան յայտնեց, որ այսօր բոլորին

հայեացքները ուղղված են այստեղ, արցախցի իրենց քոյր-եղբայրներուն: Բոլորը յաջողութիւն կը ցանկան նորաստեղծ մասնաճիւղին եւ անխտիր բոլորը իրենց բովանդակ կարելիութիւնները կը դնեն մասնաճիւղին տրամադրութեան տակ, որպէսզի ան ամրանայ, հզօրանայ, իրմով մեր ժողովուրդն ու պետականութիւնը ամրանան ու հզօրանան»:

Աւարտին, յանուն Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան, եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան շնորհակալութեան խօսք յայտնեց Արցախի պետական պատասխանատուներուն եւ յատկապէս նախագահ Բակօ Սահակեանին, որոնք անվարան դնահատեցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի մասնաճիւղ մը ունենալու միտլութեան առաջարկը եւ կարելի ամէն աջակցութիւն ցուցաբերեցին:

Խօսքը եզրափակելով, Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը ընդունեց նորաստեղծ մասնաճիւղի սկստանքներուն երդումը (եղբօր խօսքին ամբողջութիւնը տեսնել էջ 4-5):

ԱՐՅԱԽԻ ՆՈՐԱՍՏԵՂԾ ՄԱՄՆԱՃԻՂԻՆ ԽՕՍՔԸ

Խօսք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի նորաստեղծ մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Վրէժ Էսմէրեան: Ան ըսաւ, որ Արցախի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ-ի մասնաճիւղի մը հիմնադրութեամբ կ'իրականանայ համայն հայութեան երազներէն մէկը: Հ.Մ.Ը.Մ-ի նշանաբանը «Բարձրացիր՝ բարձրացուր» է, որուն համար մասնաճիւղին վարչութիւնը կարեւորութիւն կու տայ մեր երիտասարդութիւնը մարմնապէս պատրաստելու գործին, պահպանելով հայ մշակոյթը եւ պատ-

րաստելով հոգեպէս անասան, չյուսահատող քաղաքացիներ:

Եղբ. Էսմէրեան իր խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց Հայաստանի քոյր կազմակերպութեան, որ պատուիրակութեամբ մը կը մասնակցի Արցախի մասնաճիւղի հիմնադրութեան պաշտօնական արարողութեան: Ան ըսաւ, որ ինչպէս Արցախի ազգային-ազատագրական պայքարի օրերուն ամբողջ հայութիւնը թեւ ու թիկունք կանգնեցաւ Արցախին, այսօր եւս բոլորը հրաւիրուած են աջակցելու Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արցախի մասնաճիւղին գոյատեւման ու զարգացման, իբրեւ երաշխիք հզօր եւ ամուր Արցախի մը կերտման:

Հ.Յ.Դ. ԱՐՅԱԽԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻՆ ԽՕՍՔԸ

Պաշտօնական արարողութեան վերջին խօսքը արտասանեց Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Դաւիթ Իշխանեան: Ան ըսաւ, որ մինչեւ օրս Հ.Մ.Ը.Մ. անպաշտօն ներկայութիւն էր Արցախի մէջ: Անոր վկայութիւնը նահատակուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու անուններն են, որոնք հնչեցին քիչ առաջ:

Իշխանեան նկատել տուաւ, որ մասնաճիւղին հիմնադրութեան պաշտօնական արարողութիւնը տեղի կ'ունենայ խորհրդանշական հրապարակի մը մէջ, ուր 30 տարի առաջ սկիզբ առաւ ազգային-ազատագրական մեր պայքարը: Հրապարակ մը, ուրկէ տարիներ ետք մարտի մեկնեցան մեր քաջարի մարտիկները: Ան մաղթեց, որ հրապարակին

վրայ ծածանող դրոշներու ներկայութեամբ եւ բոլորին վկայութեամբ, նորաստեղծ մասնաճիւղին անդամները հաւատարիմ մնան Հ.Մ.Ը.Մ.ական իրենց խոստումին եւ եթէ հարկ ըլլայ պատրաստ ըլլան եւ ընդառաջեն հայրենիքի կանչին՝ ներկայ գտնուելու հայրենիքի պաշտպանութեան առաջին գիծին վրայ:

Պաշտօնական խօսքերու աւարտին, արարողութիւնը փակուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական շեփորախումբին ազգային-հայրենասիրական եղանակներով:

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԱՐՑԱԽԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի մասնաճիւղի հիմնադրութեան պաշտօնական արարողութենէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բազրատ Շսայեան եւ Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Դաւիթ Իշխանեան այցելութիւն մը տուին նախագահ Բակօ Սահակեանին եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ին ցուցաբերած իր քննադատական համար:

Իր կարգին, նախագահ Սահակեան մեծապէս գնահատեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի դերը երիտասարդութեան հայցի դաստիարակութեան, ֆիզիքական եւ մտային կարողութիւններու զարգացման մէջ, նշելով որ ան մեծ ակնկալութիւններ ունի միութեան Արցախի գործունէութենէն:

ԱՐՑԱԽԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ԵՒ Հ.Յ.Դ. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷԻՆ ՄՕՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատուիրակութիւն մը, բաղկացած Կեդրոնական Վարչութեան անդամներէ եւ Արցախի մասնաճիւղին ատենապետէն, այնուհետեւ այցելեց Արցախի հայոց թեմի առաջնորդարան եւ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Առաջնորդ Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեանի հետ:

Առաջնորդը յայտնեց, որ զանազան շրջաններ այցելութիւններուն բերումով ինք ծանօթ է Հ.Մ.Ը.Մ.ի կառուցին եւ գործունէութեան: Հ.Մ.Ը.Մ. հայանրէր եւ հայրենանուէր կազմակերպութիւն է, որ կը զբաղի նոր սերունդի դաստիարակութեան գործով, նշեց ան եւ յաջողութիւն մաղթեց Արցախի նորաստեղծ մասնաճիւղին աշխատանքներուն:

Այցելութիւններու շարքին վերջինը տրուեցաւ Հ.Յ.Դ. Ստեփանակերտի «Նիկոլ Դոման» կեդրոն, ուր Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատուիրակութիւնը տեսակցեցաւ Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչին եւ անդամներուն հետ: Տեսակցութեան ներկայ գտնուեցաւ Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Արցախի գործիչ Հրաչ Թադեւոսեան:

Տեսակցութեան ընթացքին քննարկուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի գործունէութեան առնչուող կազմակերպական հարցեր եւ անմիջական գործակցութեան կարելիութիւններ:

Թղթակից ՍՏԾԱՆԱԿԵՐՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արցախի մասնաճիւղի հիմնադրութեան պաշտօնական արարողութենէն անմիջապէս ետք, Հինգշաբթի, 22 Օգոստոս 2019-ի կէսօրին, Ասկերանի շրջանի Պատարա համայնքի տարածքին մէջ ընթացք առաւ սկաուտական առաջին բանակումը, որ երկարեցաւ հինգ օրուան վրայ:

Բանակումին իրենց մասնակցութիւնը բերին Արցախի նորաստեղծ մասնաճիւղին սկաուտները եւ բացման հանդիսութեան առիթով Ստեփանակերտ ժամանած Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի խմբապետ քոյրեր եւ եղբայրներ:

Բանակումին երկրորդ օրը, Ուրբաթ, 23 Օգոստոսին, բանակավայր այցելեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան եւ Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բազրատ Շսայեան:

Բանակումի աշխատանքներու աւարտին, Երեքշաբթի, 27 Օգոստոսին տեղի ունեցաւ փակման հանդիսաւոր արարողութիւն, որուն ներկայ գտնուեցան Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Դաւիթ Իշխանեան, Կեդրոնական Կոմիտէի ան-

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՅԱԽԻ ՄԵԿՈՒՄԻ ՀՐՋԱՆԻՆ ՄԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

դամներ Արթուր Մոսիսյան, Սերգեյ Շահվերտեան եւ Վահագն Դադայեան, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի մեկուսի շրջանի ատենապետ եղբ. Վրէժ Էամէրեան, բանակումի մասնակիցներու ծնողներ եւ հարազատներ:

Այս առիթով արտասանած իր խօսքին մէջ Դաւիթ Իշխանեան ըսաւ, թէ բանակումը Պատարա գիւղին մէջ կատարելը պարզ գոլգոթիպոլիսն մը չէ, որովհետեւ հոն գտնուող Լեւոնոյ գիւղը ազատագրուած այն գիւղերէն է, որուն ազատագրութեան մասնակցած են

Սփիւռքէն եւ Հայաստանէն Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

«Այս բանակումը բոլորին կողմէ նոյն ձեւով կը մեկնաբանուի՝ կազմակերպուած փոքր բանակ: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի մեկուսի շրջանի առաջին բանակումով կը դրուի սկիզբ մը, որ ետդարձ չունի», շեշտեց Իշխանեան:

Իր կարգին, մեկուսի շրջանի ատենապետ եղբ. Վրէժ Էամէրեան շնորհակալութիւնն յայտնեց բանակումի իրականացման օժանդակած անձերուն՝ նշելով, որ այս բանակումով գրուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 111-րդ մասնաճիւղի պատմութեան առաջին էջերը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 111-րդ մասնաճիւղին աշխատանքները կազմակերպելու նպատակով Արցախ գործուղուած եղբ. Նարեկ Հաննէեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի մասնաճիւղի հիմնադրութեան կարեւորութեան: «Բանակումին մասնակից Արցա-

խի պատանիները արդարացուցին մեր սպասումներն ու յոյսերը: Ես վստահ եմ, որ քանի մը տարի ետք Արցախի մասնաճիւղը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ամէնէն հզօր մասնաճիւղերէն մէկը պիտի ըլլայ», շեշտեց ան:

Յայտնենք, որ փակման արարողութեան ընթացքին, բանակումին մասնակիցներուն յանձնուեցան հաստատագիրներ:

Սեպտեմբեր 2019-ին, Պեյրուքի մէջ լոյս տեսաւ «Դէպի յաղթանակ...» խորագրեալ հասարակ, հրատարակութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան: Հասարակ նուիրուած է միութեան 100-ամեակին եւ կ'ընդգրկէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեայ երթին նուիրուած 100 սպեղագործութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100 դէմքի կենսագրական ծանօթութիւն:

Սպորտն՝ հասարակ յառաջաբանը, որ ընդհանուր գաղափար մը կու տայ հրատարակութեան պատրաստութեան եւ բովանդակութեան մասին:

ՆԵՐՇՆՉՈՂ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան մասին հրատարակութիւններ շատ կան: Մէկ դարու ընթացքին լոյս տեսած են մարմնակրթական այս մեծ միութեան սկստական թէ մարզական գործունէութիւնը ներկայացնող բազմաթիւ թերթեր ու գիրքեր: Ինչ որ կը պակսէր ցարդ, միութեան գեղարուեստական գրականութիւնը ծանօթացնող հատորն էր, այն՝ որ պիտի համախմբէր մինչեւ օրս Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասին գրուած երգերն ու բանաստեղծութիւնները եւ զանոնք մէկ կողքի տակ պիտի հրամցնէր ընթերցողին:

Այս հատորը կը ծառայէ այդ նպատակին, ու ո՛չ միայն անոր, որովհետեւ ան միաժամանակ կը ներկայացնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեայ երթը բնութագրող արժէքաւոր վկայութիւններ եւ հաստատումներ:

Արդարեւ, հատորին առաջին մասին մէջ տեղ գտած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի նուիրուած չափածոյ թէ արձակ ստեղծագործութիւններ, նշանաւոր մտաւորականներու, ազգային-հասարակական գործիչներու եւ Հայ Եկեղեցւոյ Վեհափառ Հայրապետներու պատգամներ, ինչպէս նաեւ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համար ապրած ու գործած վաստակաշատ միութենականներու փորձառութիւնները խտացնող վկայութիւններ:

Պէտք է ընդունիլ, որ հայ թէ միջազգային իրականութեան մէջ, դժուար թէ գտնուի միութիւն մը, որ այնքան ներշնչումի աղբիւր եղած ըլլայ իր ժողովուրդին՝ որքան Հ.Մ.Ը.Մ.ը: Մեր ժողովուրդը սիրած է Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ ամբողջական վստահութեամբ փարած է անոր ազգային իտէալներուն եւ միութենական նպատակներուն: Ժողովուրդը Հ.Մ.Ը.Մ.ը սիրած է նոյնիսկ իր պարտութեան մէջ, որովհետեւ իրեն համար Հ.Մ.Ը.Մ.ը սոսկ սկստական կամ մարզական միութիւն մը եղած չէ, այլ՝ ազգային անկատար տենչերու իրականացման առաջնորդող շարժում մը, «Դէպի յաղթանակ...» ընթանալու կամքով, հաւատքով ու քայլերով:

Այսպէս, մարդիկ մարզական արդիւնքներէ եւ սկստական յաջողութիւններէ աւելի գնահատած են իրա՛ւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականը, անոր մէջ տեսնելով Նոր Հայու՝ հպարտ, յաղթական եւ արժանապատիւ մարդու ստորոգելիները: Գիրի եւ խօսքի վարպետները Հ.Մ.Ը.Մ.ի հմայքին ձօնած են իրենց լաւագոյն տողերը՝ դրուատելով երիտասարդական խանդավառութեան եւ ազգային ոգեւորութեան անսպառ աղբիւր մը ըլլալու անոր իւրայատկութիւնը: Գուրգէն Մահարի, Նիկոլ Աղբալեան, Շաւարշ Միսաքեան, Վահան Նաւասարդեան, եւ դեռ՝ Արամ Հայկազ, Անդրանիկ Ծառուկեան, Մուշեղ Իշխան, Շահանդուխտ եւ ուրիշներ պերճախօս վկայները կը հանդիսանան այս հաստատումին:

Բոլորը ներշնչուած են Հ.Մ.Ը.Մ.էն եւ, փոխադարձութեան օրէնքով, իրենց կարգին նորահաս սերունդները ներշնչած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի դերն ու առաքելութիւնը գովերգող իրենց ստեղծագործութիւններով:

Դերը, սակայն կ'ունենայ դերակատար, իսկ առաքելութիւնը՝ առաքեալ. մարդ՝ որ կը լծուի աշխատանքի եւ իր կեանքով, վարքով ու բարքով կը նոյնանայ իր միութեան դերակատարութեան եւ առաքելութեան հետ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի պարագային՝ կը դառնայ ժողովուրդի ծառայ, նուիրեալ ու առաքեալ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէկ դարու պատմութիւնը հարուստ է նման դէմքերով: Հազարաւորներ միութեան ճամբով ծառայած են իրենց պաշտելի ժողովուրդին: Հարիւրաւորներ արժանացած են գնահատականներու եւ շքանշաններու, իսկ տասնեակներ միայն հանրաճանաչ դարձած են հանրութեան: Հետեւաբար, այս հատորին երկրորդ բաժինը կը ներկայացնէ դէմքեր, ծանօթ թէ անծանօթ անուններ, որոնք սեփական քրտինքով, յաճախ նաեւ արեա՛մբ գրած են 100-ամեայ այս միութեան պատուաբեր պատմութիւնը: Ներշնչուած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի ազգային-գաղափարական արժէքներէն եւ մէկական կրողները եղած

են այդ արժեքներուն, իրենց կարգին ներշնչումի աղբիւր, օրինակ եւ ուղեցոյց դառնալով իրենցմէ ետք եկող սերունդներուն:

Հատորը Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեակին նուիրուած ըլլալով, կը ներկայացնէ 100 ստեղծագործութիւն եւ 100 դէմք: Ստեղծագործութիւններու համախումբման եւ հատորով մը հրատարակութեան գաղափարը կը պատկանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբոյ շրջանի երախտաշատ անդամներէն եղբ. Մանուկ Քէօշկէրեանին, որ նաեւ իր մասնակցութիւնը բերած է գրութիւններու հաւաքման աշխատանքին:

Դէմքերու կենսագրական տեղեկութիւնները պատրաստուած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մարգիկ» պաշտօնաթերթի խմբագիր եղբ. Վիգէն Աւագեանի կողմէ եւ ներկայացուած են այբուբենական կարգով: Նկատի առնուած են կեանքին հրաժեշտ տուած միութենականներ, որոնք անուրանալի ներդրում ունեցած են համամիութենական թէ շրջանային մակարդակի

Մեր ժողովուրդը սիրած է Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ ամբողջական վստահութեամբ փարած է անոր ազգային իտեալներուն եւ միութենական նպատակներուն: Ժողովուրդը Հ.Մ.Ը.Մ.ը սիրած է նոյնի՛սկ իր պարտութեան մէջ, որովհետեւ իրեն համար Հ.Մ.Ը.Մ.ը սոսկ սկաուտական կամ մարզական միութիւն մը եղած չէ, այլ՝ ազգային անկատար տենչերու իրականացման առաջնորդող շարժում մը, «Դէպի յաղթանակ...» ընթանալու կամքով, հաւատքով ու քայլերգով:

յաջողութիւններու կերտման: Կենսագրականները յաւակնութիւնը չունին ամբողջական եւ անթերի ըլլալու: Անոնք պատրաստուած են մամուլին տրամադրելի աղբիւրներու հիմամբ եւ ամփոփ գիծերով ներկայացուելու մտադրութեամբ: Այլապէս, իւրաքանչիւր դէմքի մասին կարելի էր շատ աւելի լայն տեղեկութիւններ փոխանցել:

Հատորը լոյս կը տեսնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, իբրեւ միութեան 100-ամեակին նուիրուած հրատարակութիւն: Առ այդ, ան յարգանքի տուրք կ'ընծայէ բոլոր անոնց, որոնք

իրենց կեանքով, ստեղծագործութեամբ թէ վկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեայ երթին ընկերացան եւ զայն «Դէպի յաղթանակ...» առաջնորդելու հաւաքական, միասնական ու նուիրական ճիգին մասնակից դարձան:

Pink Kimberley
AUSTRALIA

PinkKimberley.com.au

Diamonds beyond rare

Pink Kimberley is an exquisite blend of natural Australian pink diamonds from the Argyle mine and white diamonds surrounded by 18ct gold. The jewellery designs are unique and distinctive. Australian Argyle pink diamonds are the rarest & most precious diamonds in the world.

Համահայկական 7-րդ մարզախաղերուն՝

● Գլխավոր ջահը բոցավառեցաւ երեք ջահէ: Սփիւռք-Հայաստան-Արցախ եռամիասնութիւնը խորհրդանշող առաջին ջահը, 14 Յունիս 2019-ին, վառեցաւ պատմական Կիլիկիոյ Մուսա լեւրան ՎազըՖ գիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, Թաթուլ Մ. Վրդ. Անուշեանի օրհնութեամբ:

Երեք օր ետք, 17 Յունիսին, երկրորդ ջահը վառեցաւ Խոր Վիրապի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կանթեղէն եւ ներկայացուց Հայաստանի ջահը, մինչ երրորդ ջահը, Արցախը խորհրդանշող, 25 Յունիսին վառեցաւ Արցախի պատմական Տիգրանակերտ քաղաքին շրջափակը:

Մուսա լեւրան ջահը վառեց համահայկական խաղերու հիմնադիրներէն, ամե-

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ԿԱՄՈՒՐՁ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԱՐՑԱԽ-ՍՓԻՒՌՔ ԵՌԱՄԻԱՄՆՈՒԹԵԱՆ

**- ԵՐԵՔ ՉԱՀԵՐԸ ԿԸ ՎԱՌԻՆ ՄՈՒՍԱ ԼԵՌԷՆ, ԽՈՐ ՎԻՐԱՊԷՆ
ԵՒ ԱՐՑԱԽԻ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ ՔԱՂԱՔԷՆ
- ԲԱՅՈՒՄԸ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ՀՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ
ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻ ՄԷՉ, ՓԱԿՈՒՄԸ՝ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՉ**

րիկահայ բարերար Արվյիթ Աճէմեան: Չահը Մուսա լեռան ստորոտէն հերոսամարտին վայրը՝ լեռան գագաթը բարձրացող Համահայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի փոխ նախագահ, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ եղբ. Ստեփան Տէր Պետրոսեան:

Մուսա լեռէն ջահը բերուեցաւ հայոց պատմական մայրաքաղաք Անի, ուրկէ փոխադրուեցաւ Արցախի մայրաքաղաք Ստեփանակերտ: Ճամբուն ընթացքին, Մուշ-Անի ուղեւորութեան ժամանակ, պատուիրակութեան անդամները այցե-

լեցին Գէորգ Չառուշի շիրիմը եւ համահայկական ջահը խոնարհեցուցին ազգային մեծ հերոսին շիրիմին դիմաց: Ապա, անոնք այցելեցին Վանի, Մուշի, Իգտիրի եւ Կարսի քաղաքապետներուն՝ զանոնք հրաւիրելով 7-րդ մարզախաղերուն:

Խոր Վիրապի ջահը վառեց ողիմպիական խաղերու ախոյեան Արթիւր Ալեքսանեան: Իսկ Տիգրանակերտի ջահը, Արցախի նախագահ Բակօ Սահակեանի ներկայութեամբ, վառեց 2016-ի Ապրիլեան պատերազմի մասնակից, «Մարտական խաչ»ի ասպետ, Արցախի պաշտպա-

նութեան բանակի աւագ սպայ Արթիւր Աղասեան:

● Պաշտօնական բացումը կատարուեցաւ 5 Օգոստոսին, Արցախի մայրաքաղաք Ստեփանակերտի «Ստեփան Շահումեանի անուան» հանրապետական մարզադաշտին մէջ: Բացման հանդիսութեան գլխաւոր բեմադրիչն էր Ռուբէն Յովհաննիսեան, իսկ բեմականացման պատասխանատուն՝ Հրաչ Քէշիշեան:

Հանդիսութեան ներկայացուցեալ հինգ պատկեր: Կատարուեցաւ ԼԵՂՁՐՈՎ եռաչափ (3D) ցուցադրութիւն, հանդի-

սաւոր տողանցք եւ հրավառութիւն: Գեղարուեստական յայտագիրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Արցախէն, Հայաստանէն եւ Սփիւռքէն արուեստագէտներ:

Փակումը տեղի ունեցաւ 17 Օգոստոսին, Երեւանի «Ազատութեան» հրապարակին վրայ, պետական, մարզական եւ ժողովրդային հոծ ներկայութեամբ: Հանդիսութեան ընթացքին, Համահայկական Խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի նախագահ Իշխան Զաքարեան փոխ վարչապետ Տիգրան Աւինեանը պարգևատրեց կոմիտէի պատուոյ շքանշանով: Իր կարգին, կոմիտէի անդամ Ալլալեթ Պոյաճեան կոմիտէի անունով Իշխան Զաքարեանին շնորհեց պատուոյ շքանշան:

● Մասնակցեցան 35 երկիրներու 161 քաղաքներէ 5244 մարզիկներ ու մարզիչներ: Խաղերուն հետեւելու համար Սփիւռքէն Հայաստան-Արցախ ժամանեցին 10 հազար սփիւռքահայեր:

Արտասահմանեան մեծագոյն պատւիրակութիւնը Ռուսիոյ պատուիրակութիւնն էր՝ 13 քաղաքէ 389 մարզիկ-մարզիկուհի: Թիւով երկրորդ եւ երրորդ մեծ պատուիրակութիւնները եղան Մ. Նահանգներու (11 քաղաքէ 318 մարզիկ-մարզիկուհի) եւ Ֆրանսայի պատուիրակութիւնները (6 քաղաքէ 178 մարզիկ-մարզիկուհի):

● Կիրարկուեցան 17 մարզախաղեր-Աթլէթ, պատմութիւն, բազկամարտ, պասքեթպոլ, կուլֆ, թենիս, լող, լու-

ղափնեայ վոլիպոլ, վոլիպոլ, հէնտպոլ, հեծելաըշաւ, հրաձգութիւն, մարզական պարեր, փինկ-փոնկ, Ֆուլպոլ, Ֆուլթալ եւ ճատրակ:

Մարզախաղերու պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, մրցումներուն խումբեր մասնակցեցան Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններէն, Իրաքէն եւ Զեխիայէն:

● Զոյգ կազմկոմիտէներ ստեղծուեցան Հայաստանի եւ Արցախի մէջ, խաղերու բարեյաջող կազմակերպման համար: Արցախի կազմկոմիտէն գլխաւորեց պետնախարար (վարչապետ) Գրիգորի Մարտիրոսեան, Հայաստանի կազմկոմիտէն՝ փոխ վարչապետ Տիգրան Աւինեան:

● Աւելի քան 400 կամաւորներ մասնակցեցան 12 օր երկարած մարզախաղերու կազմակերպական աշխատանքներուն եւ յատկապէս՝ բացման հանդիսաւոր արարողութեան, Արցախի մէջ:

● Մարզախաղերու գեղունահի հռչակուեցաւ ռուսահայ, վոլիպոլի մարզիկուհի Աննա Թունեան:

● Մրցանակներ ստացան հետեւեալ խումբերը- «Արդար խաղ»ի մրցանակ՝ Հալէպի պասքեթպոլի աղջկանց խումբ, «Լաւագոյն մարզական պատուիրակութեան» մրցանակ՝ Ռուսիոյ պատուիրակութիւն (խաղերուն 13 քաղաքներու 389 մարզիկ-մարզիկուհիներով մասնակցած), «Մարզախաղերու յայտնութիւնը եղող պատուիրակութեան» մըր-

Չափի բոցավառում Սուսա լեռան Վաքրֆ գիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ 7-ՐԳ ՄԱՐԶԱԽՄԱՂԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԳԻՒՆՔՆԵՐ

	ՈՍԿԻ	ԱՐԾԱԹ	ՊՐՈՆՁ
1. Երեւան	59	45	39
2. Կիւմրի	18	15	13
3. Էջմիածին	9	7	6
4. Վանաձոր	9	5	8
5. Ստեփանակերտ	8	12	15
6. Թիֆլիս	5	1	-
7. Արմավիր	3	3	1
8. Կլենտէյլ	2	4	6
9. Կապան	2	4	2
10. Աբովեան	2	4	-
11. Մարտունի	2	3	1
12. Աշտարակ	2	1	-
13. Անթիլիաս	1	1	1
14. Տոնի Ռոստով	1	1	-
15. Վարդէնիս	1	1	-
16. Սոֆիա	1	1	-
17. Սպահան	1	-	4
18. Մոսկուա	1	-	2
19. Տաշիր	1	-	1
20. Տազանրոզ	1	-	1
21. Մոնթրէալ	-	3	-
22. Թեհրան	-	2	7
23. Նիկոսիա	-	2	4
24. Արտաշատ	-	2	1
25. Ստեփանաւան	-	2	1
26. Քիել	-	1	2
27. Եղեգնաձոր	-	1	1
28. Գորիս	-	1	1
29. Սիտնի	-	1	1
30. Շուշի	-	1	1
31. Համպուրկ	-	1	-
32. Մսխէթի	-	1	-
33. Պառնաուլ	-	1	-
34. Եկատերինպուրկ	-	1	-
35. Պելլորի Յիլզ	-	1	-
36. Թել Աւիւ	-	-	2
37. Պէյրուսթ	-	-	2
38. Բէօլն	-	-	1
39. Մասիս	-	-	1
40. Պարսելոնա	-	-	1
41. Ալավերտի	-	-	1
42. Պուրձ Համուտ	-	-	1
43. Հալէպ	-	-	1

ցանակ՝ Տուպայի պատուիրակութիւն, «Կարգապահութեան եւ մարզական ոգիի» մրցանակ՝ Վիեննայի խումբ, «Լաւագոյն քաղաքի պատուիրակութեան» մրցանակ՝ Էջմիածինի եւ Սիտնիի պատուիրակութիւններ:

● Ընդհանուր դասաւորման առաջին երեք զիրքերը գրաւեցին հայրենի երեք պատուիրակութիւններ՝ Երեւան՝ 141 մետալ (59 ոսկի, 43 արծաթ, 39 պրոնզ), Կիւմրի՝ 46 մետալ (18 ոսկի, 15 արծաթ, 13 պրոնզ) եւ Էջմիածին՝ 22 մետալ (9 ոսկի, 7 արծաթ, 6 պրոնզ):

Խաղերու մասնակից 161 քաղաքներէն մետալներու տիրացան 43 քաղաքներ, որոնցմէ 17-ը՝ Հայաստանէն, երկուքը՝ Արցախէն, 4-ը՝ Ռուսիայէն, երեքը՝ Վրաստանէն, իսկ մնացեալ 17-ը՝ Սփիւռքի զանազան քաղաքներէն: Սփիւռքի քաղաքներէն լաւագոյն արդիւնքը արձանագրեցին Միացեալ Նահանգներու Կլենտէյլ քաղաքի խումբերը՝ ապահովելով 12 մետալ (2 ոսկի, 4 արծաթ, 6 պրոնզ) եւ գրաւելով ընդհանուր դասաւորման 8-րդ զիրքը:

● Առաջին անգամ ըլլալով, բացման հանդիսութիւնը եւ առաջին երկու օրուան մրցումները տեղի ունեցան Արցախի մէջ:

6 եւ 7 Օգոստոսին, Արցախ Փութպոլի մրցումներ հիւրընկալեց Ասկերանի, Մարտակերտի, Մարտունիի մարզադաշտերուն վրայ, ճատրակի մրցումներ՝ Ստեփանաբերտի երրորդ դպրոցի սրահին մէջ, հեծելաքաշի

մրցումներ՝ Ստեփանակերտ-Տիգրանակերտ երթ ու դարձի ճամբուն վրայ (60 քմ.), վոլիպոլի մրցումներ՝ Ստեփանակերտի թիւ 6 դպրոցին մէջ:

Արցախի մէջ տեղի ունեցան նաեւ բազկամարտի եւ մարզական պարերու մրցումներ:

● Բացման ու փակման հանդիսութիւններուն ներկայ գտնուեցաւ եւ ողջոյնի խօսքեր արտասանեց Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան: Բացման հանդիսութենէն առաջ, Փաշինեան հանդիպում մըն ալ ունեցաւ Համահայկական Խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի անդամներուն հետ:

● Նշուեցաւ մարզախաղերու ստեղծման 20-ամեակը: Համահայկական

առաջին երեք մարզախաղերը կազմակերպուած են երկու տարին անգամ մը, ապա անոնք տեղի ունեցած են չորս տարին անգամ մը՝ մարզախաղերու եւ մասնակիցներու հետեւեալ պատկերով.

- Առաջին մարզախաղեր, 28 Օգոստոսէն 5 Սեպտեմբեր 1999, 7 մարզախաղ, 1141 մասնակից 23 երկիրներու 63 քաղաքներէ:

- Երկրորդ մարզախաղեր, 18-26 Օգոստոս 2001, 9 մարզախաղ, 1419 մասնակից 27 երկիրներու 82 քաղաքներէ:

- Երրորդ մարզախաղեր, 16-24 Օգոստոս 2003, 10 մարզախաղ, 1559 մասնակից 28 երկիրներու 82 քաղաքներէ:

- Չորրորդ մարզախաղեր, 18-26 Օգոստոս 2007, 10 մարզախաղ, 1576

մասնակից 28 երկիրներու 94 քաղաքներէ:

- Հինգերորդ մարզախաղեր, 13-21 Օգոստոս 2015, 10 մարզախաղ, 3244 մասնակից 33 երկիրներու 125 քաղաքներէ:

- Վեցերորդ մարզախաղեր, 2-13 Օգոստոս 2015, 17 մարզախաղ, 6352 մասնակից 35 երկիրներու 175 քաղաքներէ:

2014-ին ընթացք առած են նաեւ համահայկական ձմեռնային մարզախաղերը, որոնք տեղի ունեցած են 24 Փետրուարէն 2 Մարտ 2014, Երեւանի եւ Ծաղկաձորի մէջ, մասնակցութեամբ 11 երկիրներու 22 քաղաքներէ ժամանած 400 մարզիկ-մարզիկուհիներու, որոնք մըրցած են 4 մարզաձեւերու մէջ:

20-ամեակի առիթով, Համահայկական Խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէն, մարզախաղերու աւարտին, յատուկ յուշամետալներով պատուեց խաղերու գործադիր կոմիտէի անդամները:

● Ինչպէս նախորդ մարզախաղերուն, գործեցին պաշտօնական կայքէջ (panarmeniangames.am) եւ դիմատետրի էջեր՝ (Pan Armenian Games, Pan-Armenian Games) ներկայացնելու համար մարզախաղերուն ընթացքը, միջնորդան ու արդիւնքները: Ընթացքն ու միջնորդան նկարներով եւ տեսանիւթերով ներկայացուեցան կանոնաւոր կերպով: Նոյնը կարելի չէ ըսել արդիւնքներու պարագային, որոնք թերի եւ անկատար կը մնան մինչեւ օրս: Այդ պատճառով ալ, կողքի էջերով ներկայացուած արդիւնքներէն, հասկնալիօրէն, կը բացակային ֆուտպոլի, ֆութսալի, փինկ-

փոնկի, հեծելարշաւի, վոլիպոլի եւ բազկամարտի մրցումներուն ամբողջական արդիւնքներն ու ընդհանուր դասաւորումները:

Համահայկական 7-րդ մարզախաղերուն ընկերացան հետեւեալ իրադարձութիւնները:-

●Մարզախաղերու երկրորդ օրը, 7 Օգոստոսին, Արցախի նախագահ Բակո Սահակեան ընդունեց Համահայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի անդամները, գլխաւորութեամբ Կոմիտէի նախագահ Իշխան Զաքարեանի:

Նախագահ Բակո Սահակեան խաղերուն Արցախի մէջ իրագործումը նկատեց հանրապետութեան կեանքին մէջ նշանակալի իրադարձութիւն եւ իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Կոմիտէին կատարած քրտնաջան աշխատանքին համար:

Նոյն օրը, Ստեփանակերտի օդակայանին մէջ կազմակերպուեցաւ տօնական ձեռնարկ՝ խաղերու յաջող մեկնարկին եւ ընթացքին համար:

●Օր մը ետք, Ստեփանակերտի մէջ տեղի ունեցաւ Համահայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի ընդհանուր ժողովը, որ քննարկեց հինգ կէտեր. եօթներորդ մարզախաղերու կազմակերպման ընթացք, Կոմիտէի նոր կազմի ընտրութիւն, ձմեռնային երկրորդ մարզախաղերու կազմակերպում, կանոնադրային փոփոխութիւններ եւ կազմակերպչական հարցեր:

Միաձայնութեամբ կոմիտէի նախագահ վերընտրուեցաւ Իշխան Զաքարեան:

եան: Փոխ նախագահներ վերընտրուեցան Ալպէրթ Պոյաճեան եւ եղբայրներ Ստեփան Տէր Պետրոսեան եւ Ռուանտ Շառոյեան: Համահայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէին կազմը համալրուեցաւ երեք նոր անդամով. Հայաստանի Փութպոլի ֆետերասիոնի նախագահ Արթուր Վանեցեան, գոլիցերիահայ բարերար Վարդան Սրմաքէշ եւ ամերիկահայ Շահան Սեմէրճեան:

●Մարզախաղերուն իններորդ օրը, 13 Օգոստոսի առաւօտեան ժամը 10-ին, խաղերու մասնակից պատուիրակութիւնները այցելեցին Մեծ Եղեռնի Ծիծեռնակաբերդի յուշահամալիր եւ իրենց յարգանքի տուրքը ընծայեցին Հայոց Յեղասպանութեան գոհերուն:

Պատուիրակութիւնները նախ ծաղիկներ զետեղեցին յուշահամալիրին, ապա այցելեցին Յեղասպանութեան թանգարան:

Յետմիջօրէին, պատուիրակութիւնները մեկնեցան Գառնի ու Գեղարդ, ծանօթացան հայ հոգեւոր մշակոյթի պատմական գոյգ յուշակոթողներուն եւ միասնաբար անցուցին խանդավառ պահեր:

●Մարզախաղերու փակումէն ետք, կարգ մը պատուիրակութիւններու ներկայացուցիչներ այցելեցին «Օրրան» բարեսիրական կազմակերպութեան գրասենեակ եւ նուէրներով ու գրեհական պիտոյքներով ուրախացուցին «Օրրան»ի հոգածութիւնը վայելող, ընկերային անապահով երեխաները:

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒ ԱՐԴԻԲՆՔՆԵՐ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ՏՂԱՔ

1. Կլենտէյլ
2. Պեւերլի Կիլզ

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Կլենտէյլ
2. Թեհրան
3. Սպահան

ԿՈԼՖ

ՏՂԱՔ

1. Արմէն Մովսիսեան (Մոսկուա)
2. Ճիմ Լիվէ (Կիպրոս)
3. Համազ Ղազարեան (Վիեննա)

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Արաքս Չարգարեան (Երեւան)
2. Էլիզապէթա Առուստամեան (Ռոստով)
3. Նուշիկ Գէորգեան (Երեւան)

ՊԱՏՄԻՆԹԸՆ

ՏՂԱՔ

1. Սարգիս Յակոբեան (Սոֆիա)
2. Զաւէն Մնացականեան (Երեւան)
3. Արսէն Խաչատրեան (Երեւան)

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Մարիէթա Նիկոյեան (Երեւան)
2. Ալվարդ Յովսէփեան (Համպուրկ)
3. Գայիանէ Մամաջանեան (Երեւան)

ԶՈՅԳ ՏՂԱՔ

1. Արսէն Խաչատրեան (Երեւան), Ռոպէրթ Գասպարեան (Երեւան)
2. Սարգիս Յակոբեան (Սոֆիա), Արման Վարդանեան (Երեւան)
3. Զաւէն Մնացականեան (Երեւան), Էտկար Նազարէթեան (Երեւան)

ԶՈՅԳ ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Մանէ Ստեփանեան (Երեւան), Մարիա Խաչատրեան (Թիֆլիս)
2. Աննա Նազարեան (Երեւան), Ռուզաննա Յակոբեան (Քիել)
3. Գայիանէ Մամաջանեան (Երեւան), Սվետլանա Պոյաճեան (Երեւան)

ՃԱՏՐԱԿ

ՏՂԱՔ

1. Ալեքս Մանուկեան (Ստեփանակերտ)
2. Խաչատուր Մեսրոպեան (Արմաւիր)
3. Սուրէն Պօղոսեան (Երեւան)

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Սոնա Ասատրեան (Աշտարակ)
2. Նարէ Առաքելեան (Երեւան)
3. Մանէ Աղամեան (Ստեփանակերտ)

ԹԵՆԻՍ

ՏՂԱՔ

1. Աշոտ Գէորգեան (Կիւմրի)
2. Արման Դանիէլեան (Երեւան)
3. Միրո Սարգիսեան (Երեւան)

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Գաբրիէլա Ակոբեան (Հայաստան)
2. Իրենա Մուրատեան (Հայաստան)
3. Միլենա Գէորգեան (Հայաստան)

ԶՈՅԳ ՏՂԱՔ

1. Աշոտ Գէորգեան/Արտաշ Գէորգեան (Կիւմրի/Աշտարակ)
2. Խաչատուր Խաչատրեան/Սամուէլ Քոթանճեան (Երեւան)
3. Քարլ Պէրպէրեան/Հայկ Դաւիթեան (Պէյրութ/Հայլէպ)

ԶՈՅԳ ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Գաբրիէլա Ակոբեան/Միլենա Գէորգեան (Երեւան/Էջմիածին)
2. Անահիտ Յակոբկողեան/Իչենա Մուրատեան (Երեւան)

3. Քնքոյշ Եղիգարեան/Սիւզի Մուրատեան (Երեւան)

ԼՈՂԱՓՆԵԱՅ ՎՈՒԴՊՈՒ

ՏՂԱՔ

1. Թիֆլիս 2
2. Սցիւէթի
3. Երեւան 1

ԱՂՋԻԿՆԵՐ

1. Երեւան
2. Աշտարակ
3. Երեւան 2

ՀՐԱՉԳՈՒԹԻՒՆ

ՏՂԱՔ, ՕԴԱՄՂԻՉ ԱՏՐՃԱՆԱԿ 40 ԿՐԱԿՈՑ

1. Նորայր Առաքելեան (Երեւան)
2. Սեւակ Արշակեան (Երեւան)
3. Արամ Խլղաթեան (Կիւմրի)

ԱՂՋԻԿՆԵՐ, ՕԴԱՄՂԻՉ ԱՏՐՃԱՆԱԿ 40 ԿՐԱԿՈՑ

1. Էմիրա Կարապետեան (Երեւան)
2. Նարէ Գաբրիէլեան (Երեւան)
3. Մանան Ասլիկեան (Երեւան)

ՏՂԱՔ, ՕԴԱՄՂԻՉ ԱՏՐՃԱՆԱԿ 10 Մ., 40 ԿՐԱԿՈՑ

1. Վրէժ Թորոսեան (Երեւան)
2. Սուրէն Բերեան (Երեւան)
3. Հայկ Բաբայեան (Երեւան)

ԱՂՋԻԿՆԵՐ, ՕԴԱՄՂԻՉ ԱՏՐՃԱՆԱԿ 10 Մ., 40 ԿՐԱԿՈՑ

1. Ալլա Պօղոսեան (Երեւան)
2. Մարիամ Միքայէլեան (Երեւան)
3. Սիրենա Պօղոսեան (Երեւան)

ԼՈՂ / ՏՂԱՔ

50 ՄԵԹՐ ԱԶԱՏ ՈՃ

1. Արթուր Բարսեղեան (Երեւան) 0'22"98
2. Վահան Միսիթարեան (Երեւան) 0'23"66
3. Սամուէլ Սահակեան (Քիւն) 0'28"04

100 ՄԵԹՐ ԿՈՆԱԿԻ ՎՐԱՑ

1. Լեւոն Խաչատրեան (Երեւան) 1'00"73
2. Արամ Կոստանեան (Ստեփանակերտ) 1'01"45
3. Նիկոլաս Յարութիւնեան (Կիւնտէյլ) 1'04"64

100 ՄԵԹՐ ԹԻԹԵՆԻԿ

1. Ռուբէն Ղարիպեան (Երեւան) 1'01"58
2. Տարօն Աքիգաս (Սիտնի) 1'02"19
3. Սերգէյ Նազարեան (Երեւան) 1'02"19

4x50 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

1. Երեւան 1'35"07 (Հ.Հ. մրցանիշ)
2. Կիւմրի 1'47"23
3. Կլենտէյլ 1'49"43

100 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

1. Արթուր Բարսեղեան (Երեւան) 0'50"59
2. Վահան Միսիթարեան (Երեւան) 0'53"28
3. Տարօն Աքիգաս (Սիտնի) 0'56"28

200 Մ. ԽԱՌՆ

1. Լեւոն Խաչատրեան (Երեւան) 2'11"61 (Հ.Հ. մրցանիշ)
2. Նիկոլաս Յարութիւնեան (Կլենտէյլ) 2'22"25
3. Էդուարդ Ճաղարեան (Երեւան) 2'25"59

50 Մ. ՊՐԱՍ

1. Կարէն Երանոսեան (Կիւմրի) 0'31"06
2. Միխայիլ Շահնազարով (Երեւան) 0'31"12
3. Հրաչեայ Շահինեան (Թեյ Աւիլ) 0'33"39

4x100 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

1. Երեւան 3'31"37 (Հ.Հ. մրցանիշ)
2. Կիւմրի 4'03"86
3. Կլենտէյլ 4'06"42

50 Մ. ԹԻԹԵՆԻԿ

1. Արթուր Բարսեղեան (Երեւան) 0'24"41 (Հ.Հ. մրցանիշ)
2. Վահան Միսիթարեան (Երեւան) 0'26"85
3. Սամուէլ Սահակեան (Քիւն) 0'27"93

50 Մ. ԿՈՆԱԿԻ ՎՐԱՅ

- Արամ Կոստանեան (Ստեփանակերտ) 0'28"19
- Նիկոլայ Յարուժիկնեան (Կլենտէյլ) 0'29"85
- Գէորգ Մախսուտեան (Երեւան) 0'30"34

100 Մ. ՊՐԱՍ

- Կարէն Երանոսեան (Կիւմրի) 1'06"82
- Միխայիլ Շահնազարով (Երեւան) 1'08"82
- Հրաչեայ Շահինեան (Թել Աւիւ) 1'15"09

4x100 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

- Երեւան 4'03"70 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Կիւմրի 4'37"72
- Կլենտէյլ 4'42"59

ԼՈՂ / ԱՂԶԻԿՆԵՐ

50 ՄԵԹՐ ԱԶԱՏ ՈՃ

- Վարսենիկ Մանուչարեան (Երեւան) 0'26"57
- Անի Պօղոսեան (Երեւան) 0'26"76
- Մարի Ճորճիա (Նիկոսիա) 0'28"04

100 ՄԵԹՐ ԿՈՆԱԿԻ ՎՐԱՅ

- Նինա Կիրակոսեան (Երեւան) 1'06"09
- Էլսա Եազարճեան (Մոնթրէալ) 1'12"07
- Սիւզաննա Գրիգորեան (Երեւան) 1'18"08

100 ՄԵԹՐ ԹԻԹԵՌՆԻԿ

- Նինա Կիրակոսեան (Երեւան) 1'04"19 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Մարի Ճորճիա (Նիկոսիա) 1'09"04
- Եւա Կարապետեան (Երեւան) 1'11"60

4x50 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

- Երեւան 1'51"29 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Կիւմրի 2'14"06
- Թեհրան 2'17"36

100 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

- Անի Պօղոսեան (Երեւան) 0'58"09
- Վարսենիկ Մանուչարեան (Երեւան) 0'59"06
- Մարի Ճորճիու (Նիկոսիա) 1'01"74

200 Մ. ԽԱՌՆ

- Նինա Կիրակոսեան (Երեւան) 2'23"85 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Էլսա Եազարճեան (Մոնթրէալ) 2'36"36
- Մարի Ճորճիու (Նիկոսիա) 2'41"90

50 Մ. ՊՐԱՍ

- Վարսենիկ Մանուչարեան (Երեւան) 0'33"94
- Էլէն Եսայեան (Երեւան) 0'37"00
- Շարլոտ Երիմեան (Պարսելոնա) 0'37"41

4x100 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

- Երեւան 4'03"40 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Կիւմրի 4'54"10
- Թեհրան 5'14"64

50 Մ. ԹԻԹԵՌՆԻԿ

- Վարսենիկ Մանուչարեան (Երեւան) 0'29"20
- Նինա Կիրակոսեան (Երեւան) 0'29"20
- Մարի Ճորճիու (Նիկոսիա) 0'30"34

50 Մ. ԿՈՆԱԿԻ ՎՐԱՅ

- Նինա Կիրակոսեան (Երեւան) 0'30"38 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Էլսա Եազարճեան (Մոնթրէալ) 0'32"53
- Սիւզաննա Գրիգորեան (Երեւան) 0'33"42

100 Մ. ՊՐԱՍ

- Վարսենիկ Մանուչարեան (Երեւան) 1'16"26 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Էլէն Եսայեան (Երեւան) 1'20"19
- Քրիստինէ Յովհաննիսեան (Կիւմրի) 1'21"56

4x100 Մ. ԱԶԱՏ ՈՃ

- Երեւան 4'37"18 (Հ.Հ. մրցանիշ)
- Կիւմրի 5'22"62
- Թեհրան 5'58"69

ՀԵՆՏՊՈՒ

- Վանաձոր 10 կէտ
- Երեւան 8 կէտ
- Ալլավերտի 6 կէտ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

- Երեւան 12 ոսկի, 10 արծաթ, 9 պրոնզ

- 2. Էջմիածին 8 ոսկի, 7 արծաթ, 5 պրոնզ
- 3. Կիևմրի 6 ոսկի, 4 արծաթ, 2 պրոնզ

ԱԹԼԵԹԻՉՄ/ՏՂԱՔ

200 Մ. ՎԱԶՔ

- 1. Ռազմիկ Մկրտչեան (Երեւան) 21"9
- 2. Ռաֆիկ Օհանեան (Երեւան) 22"5
- 3. Տիրգրան Մկրտչեան (Կիևմրի) 22"6

800 Մ.ՎԱԶՔ

- 1. Երուանդ Մկրտչեան (Կիևմրի) 1'53"6
- 2. Ռոման Ալեքսանեան (Արտաշատ) 1'55"1
- 3. Արման Յակոբեան (Ստեփանակերտ) 1'57"0

ՄԷԿ ՔԱՅԼ ՈՍՏՈՒՄ

- 1. Արտակ Համբարձումեան (Երեւան) 7.85 մ.
- 2. Գոռ Բեգզարեան (Կապան) 7.39 մ.
- 3. Սերժ Արթուր (Պուրճ Համուտ) 7.35 մ.

ՍԿԱՒԱՌԱԿ ԱՐՁԱԿԵԼ

- 1. Մանուկ Մանուկեան (Կիևմրի) 55 մ.
- 2. Ալպէրթ Մարտիրոսեան (Ստեփանակերտ) 47.55 մ.
- 3. Տարօն Բաղումեան (Սպահան) 44.97 մ.

4x100 Մ. ԴՐՕՇԱՐՇԱԻ

- 1. Կապան 43"6
- 2. Արտաշատ 44"2
- 3. Վանաձոր 47"2

ԱԹԼԵԹԻՉՄ/ԱՂՋԻԿՆԵՐ

200 Մ. ՎԱԶՔ

- 1. Գալիանէ Զիրոյեան (Երեւան) 24"9
- 2. Մարիանա Բաղեան (Վանաձոր) 25"0
- 3. Վահան Շիրվանեան (Սպահան) 6"0

800 Մ. ՎԱԶՔ

- 1. Էլլադա Ալլավերտեան (Վանաձոր) 2'15"8
- 2. Անդելինա Աւագեան (Ստեփանակերտ) 2'19"0
- 3. Ռալիսա Սիմոնեան (Վանաձոր) 2'37"2

ԳՈՒՆՏ ՆԵՏԵԼ

- 1. Ժաննա Շահնազարեան (Վանաձոր) 10.92 մ.
- 2. Տիանա Արզումանեան (Շուշի) 10.01 մ.
- 3. Իրինա Պապիկեան (Կիևմրի) 9.48 մ.

4x100 Մ. ԴՐՕՇԱՐՇԱԻ

- 1. Երեւան 48"7
- 2. Վանաձոր 52"4
- 3. Արտաշատ 55"5

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ ՄԱՐԶԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԻՐԻ ՀԻՆԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԻ ՊԱՀՏՕՆԱԿԱՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

- Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ԱՐՏԱԿԱՐԳ» ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՈՎ ԿԸ ՊԱՐԳԵԲԱՏՐԷ ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՈՅԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ ԱՆՏՐԷ ՄԱՆԹԻՆԻՆ ԵՒ «ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» ՀՔԱՆՇԱՆՈՎ ՓՈԽ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՅԱՐՈՒԹ ԽԱՆՃԵԱՆԸ

Թղթակից ՓԱՐԻՉ

Ուրբաթ, 21 Սեպտեմբեր 2019-ին, Փարիզի արևարձաններին իսի լէ Մուլինոյի քաղաքապետարանին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի եւ իսի լէ Մուլինոյի քաղաքապետութեան միջեւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի մարզամշակութային համալրի շինարարութեան համաձայնագրին պաշտօնական ստորագրութիւնը, ներկայութեամբ Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրիի, իսի լէ Մուլինոյի քաղաքապետ Անտրէ Սանթինիի, փոխ քաղաքապետ եղբ. Յարութ Խանճեանի, Ֆրանսայի մէջ Հայաստանի դեսպան Յասմիկ Տոլմաճեանի, Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպան Վահագն Աթաբէկեանի, Ֆրանսայի մէջ Լիբանանի դեսպան Ռամի Ատուանի, Փարիզի Առաջնորդ եւ Արեւմտեան Եւրոպայի Հայրապետական Պատուիրակ Վահան Եպս. Յովհաննիսեանի, Հայկաթողիկէ եւ աւետարանական համայնքներու ներկայացուցիչներու, մարտնի եւ յոյն ուղղափառ եկեղեցիներու պատուիրակներու, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ.

մարտնի եւ յոյն ուղղափառ եկեղեցիներու պատուիրակներու, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ.

Գառնիկ Մկրտիչեանի, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Անդօ Պահարեանի, Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամներ՝ եղբայրներ Հրաչ Սիսեոեանի, Լեւոն Պաղտասարեանի, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի Մեկուսի Վարչութեան ատենապետ եղբ. Արամ Սիսեոեանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի 100-ամեակի «Կնքահայր»ներէն տէր եւ տիկին Ատոմ եւ Սելլա Թնճուկեաններու:

ԲԱՅՄԱՆ ԽՕՍԲԸ

Բացման խօսով հանդէս եկաւ Իսի լէ Մուլինոյի փոխ քաղաքապետ եղբ. Յարութ Խանճեան: Ան ըսաւ, որ Ֆրանսահայութիւնը այսօր կ'ապրի իր լաւագոյն օրերէն մէկը: Այս ծրագիրը սիրելի է բոլորին համար, որովհետեւ նոր ստեղծուելիք համալիրը պիտի ըլլայ բոլորին տրամադրութեան տակ: Հոն հասակ պիտի առնեն երիտասարդներ, որոնք բարձր պիտի պահեն միութեան առաջադրած մշակութային, ընկերային եւ մարզական վեհ արժէքները:

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍԲԸ

Ապա, մարզամշակութային համալիրի ճարտարապետ Թիպօ Տէօ Լա Լուլանսի մանրամասնօրէն ներկայացուց նոր կառուցուելիք համալիրը: Ան ըսաւ, որ համալիրը պիտի կառուցուի վերանորոգելով Ալէն Մինոմ շէնքը, որուն կողքին պիտի աւելնան 400 հոգինոց թրիպլենով դաշտ մը, զանազան մարզաձեւերու յատուկ մարզասրահներ,

ժողովասրահներ եւ ճաշարաններ:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ ԽՕՍԲԸ

Խօսք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի ատենապետ եղբ. Արամ Սիսեոեան եւ իր հպարտութիւնը յայտնեց Հ.Մ.Ը.Մ.-ի նման միութեան մը Փարիզի մասնաճիւղին ատենապետը ըլլալուն համար: Ան նշեց, որ համալիրին կառուցման բանակցութիւնները ընթացք առին 10 ամիս առաջ, թէեւ նման երազ մը՝ արդիական մարզահամալիր ունենալու, միութիւնը ունեցած է իր հիմնադրութեան առաջին օրէն: Հ.Մ.Ը.Մ. հայ իրականութեան երիտասարդական մեծագոյն կազմակերպութիւնն է: Իր աշխոյժ գործունէութեան շնորհիւ ան զա-

նազան կողմերու հետ ունի լաւ յարաբերութիւններ:

Եղբ. Սիսեոեան այս առիթով շնորհակալութիւն յայտնեց Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրին՝ միութեան ցուցաբերած պատմական աջակցութեան եւ համաձայնագրի ստորագրութեան ներկայութեան համար: Ան շեշտեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ. միշտ յանձնառու պիտի մնայ իրեն շնորհուած վստահութեան հանդէպ:

Հ.Մ.Ը.Մ.-Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍԲԸ

Այնուհետեւ խօսք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Գառնիկ Մկրտիչեան: Ան ըսաւ, որ

Հ.Մ.Ը.Մ-ը հիմնուած է Հայոց Յեղասպանութեանն անմիջապէս ետք, ջարդերէն փրկուած որբերը հաւաքելու, անոնց ֆիզիքական եւ հոգեմտաւոր կրթութիւնը ջամբելու եւ լաւ մարդեր ու տիպար քաղաքացիներ պատրաստելու համար:

«Ճշգոյշ եւ նպատակը իրականացնելը երբեք դիւրին չէ եղած, սակայն, Հ.Մ.Ը.Մ-ի համար անկարելի բան չէ եղած,- հաստատեց եղբ. Մկրտիչեան եւ շարունակեց ըսելով,- որ Հ.Մ.Ը.Մ. սկստուական եւ մարզական

իր ճիւղերով փորձած է հասնիլ 1915-ի բոլոր որբերուն անխտիր: Այդ աշխատանքին մէջ կարեւոր դեր ունեցած է միութեան հիմնադիրներէն Գրիգոր Յակոբեանը, որ աւելի ուշ հաստատուած եւ մահացած է Ֆրանսա, վայելելով Ֆրանսացի ժողովուրդին մեծ յարգանքը»:

Մարզամշակութային համալիրի ստեղծման շարժառիթին անդրադառնալով, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետը ըսաւ, որ ժամանակի ընթացքին, Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսա մեծնալով եւ գործունէութիւնը ծաւալելով կարիքը ունեցաւ յարմար կեդրոնի մը, որպէսզի կարենայ յաւելեալ երիտասարդութիւն համախմբել եւ անոնց դաստիարակութեան յարմար պայմաններ ստեղծել: Հետեւաբար, տարիներու եւ սերունդներու երազ մը իրականութիւն կը դառնայ այս մարզահամալիրին ստեղծումով: Համալիր մը, որուն համար շնորհակալ եւ երախտապարտ պէտք է ըլլալ, առաջին հերթին, Լիբանանի արդի պատմութեան մեծագոյն դէմքերէն Ռաֆիք Հարիրիի, որ միշտ եղաւ ու մնաց կարեւոր նեցուկ մը հայ ժողովուրդին ընդհանրապէս եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսային յատկապէս: Ան չտեսաւ իր եւ մեր մեծ երազին իրականացումը, բայց, ահաւասիկ, իր գաւազը, հօրը աշխատանքը շարունակող, Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրի մասնակից

կը դառնայ մեր մեծ ուրախութեան եւ իրագործումին»:

Եղբ. Մկրտիչեան իր խօսքին մէջ շնորհակալութեան յայտնեց Իսիլէ Մուլինոյի քաղաքապետ պրն. Անտրէ Սանթինիին, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի հետ երկար տարիներու իր ծանօթութիւնը այսօր կը պսակէ այս համալիրին իրականացումով, ի շահ առողջ երիտասարդութեան մը կերտման, ի շահ քաղաքին փայլուն ապագայի մը ապահովման: «Վերջապէս, շնորհակալութիւն ընկերոջս, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ Հրաչ Սիսեռեանին եւ իրեն գործակից բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ-ականներուն, որոնք անցնող տարիներուն ճիգ ու ջանք չխնայեցին նման կեդրոնի

մը ստեղծման համար», ըստ ան:

Իր խօսքին աւարտին, եղբ. Մկրտիչեան քաղաքապետ Սանթինիին պարգեւատրեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Արտակարգ» պատուանշանով, իսկ եղբ. Յարութ Խանճեանը՝ միութեան «Ծառայութեան» շքանշանով:

**ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԴԵՍՊՊԱՆԻՆ ԽՕՍԲԸ**

Խօսք առաւ Ֆրանսայի մէջ Հայաստանի դեսպան Յասմիկ Տոլմաճեան: Ան

առաջին հերթին շնորհակալութիւն յայտնեց վարչապետ Սաստ Հարիրին՝ այս ծրագիրը հովանաւորելու համար, նշելով, որ Լիբանան առաջին պետութիւններէն էր, որ հիւրընկալեց Հայկական Յեղասպանութենէն ճողոպրած հայերը, որոնք դարձան Լիբանանի քաղաքացիներ եւ կարողացան պահել իրենց մշակոյթն ու քաղաքակրթութիւնը: Տոլմաճեան աւելցուց, որ Իսիլէ Մուլինոն թարգմանը կը հանդիսանայ Ֆրանսա-Հայաստան-Լիբանան բարեկամական յարաբերութիւններուն: Արդարեւ, երեք երկիրներու քաղաքացիները նման նախաձեռնութիւններով կը ջանան սերտացնել իրենց պատմական կապերը:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍԲԸ

Իր կարգին, քաղաքապետ Սանթինի նշեց, որ ինչ որ այսօր վարչապետ Հարիրի կը կատարէ, կը յիշեցնէ հանգուցեալ հայրը՝ Ռաֆիք Հարիրին: Ան ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ. կարեւոր աշխատանք կը կատարէ ո՛չ միայն աշխարհասփիւռ հայութեան տարբեր համայնքներուն միջեւ, այլեւ՝ հայկական համայնքներու եւ անոնց ապրած երկիրներու ժողովուրդներուն միջեւ:

Խօսքին աւարտին, քաղաքապետ Սանթինի Իսի լէ Մուլինօ քաղաքի բարձրագոյն շքանշանով պարգևատրեց Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրին:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ԽՕՍԲԸ

Հանդիսութեան եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Լիբանանի վարչապետ Սաատ Հարիրի: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Իսի լէ Մուլինոյի քաղաքապետ Սանթինիի կողմէ իրեն շնորհուած շքանշանին համար, նշելով, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հանդէպ իր մեծ կապուածութիւնը ժառանգած է հօրմէն՝ Ռաֆիք Հարիրիէն: «Հայրս

խկապէս հայ ժողովուրդի մեծ բարեկամ մըն էր, Լիբանանի մէջ թէ՛ այլուր: Հայերու հետ ան սերտ ծանօթութիւններ ունէր թէ՛ իր անձնական կապերուն եւ թէ՛ գործին բերումով: Ծանօթութիւններ, զորս ես պահեցի եւ ամրապնդեցի», ըսաւ ան:

Շարունակելով, վարչապետ Հարիրի հաստատեց. «Ինծի համար ուշադրաւ եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզական եւ ըսկառտական աշխատանքներուն կազմակերպումը 1974-էն ի վեր Պէյրութը կեդրոն ունեցող միութեան Կեդրոնական Վարչութեան նուիրումը: Հինէն ի վեր, միութեան Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ կանգնած են

կողքիս: Այդ անդամներուն ցուցաբերած հաւատարմութիւնը, աշխատասիրութիւնը եւ յանձնառութիւնը կը ցոլացնեն մեր միացեալ արժէքները եւ հայ մարզական թէ՛ սկառտական կեանքը զարգացնելու իրենց յարատեւ ջանքերը: Այս առիթով կ'ուզեմ յատկապէս ողջունել Սիսեռեան ընտանիքը»:

Ապա, խօսքը քաղաքապետ Սանթինիին ուղղելով, վարչապետ Հարիրի ըսաւ. երբ անցնող Դեկտեմբերին ծրագրին ծանօթացայ, անվարան պատրաստակամութիւնս փոխանցեցի միջազգային այս միութեան զօրակցութիւնս շարունակելու: Տպաւորուած եմ այս ծրագրիով եւ այն նուիրումով, զոր կը ցուցաբերէք ձեր քաղաքի բնակիչներուն հանդէպ, որոնց կարգին կան մեծ թիւով լիբանանցիներ:

Խօսքերու աւարտին տեղի ունեցաւ մարզամշակութային համալիրի շինարարութեան ազդանշանը տրուող համաձայնագրի ստորագրութիւն:

Հանդիսութեան յաջորդեց հիւրասիրութիւն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԵԿՈՒՍԻ ՄԱՄՆԱՃԻԻՂԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Թղթակից ՄՈՍԿՈՒԱ

ՀՄԸՄ-ի Մոսկուայի Մեկուսի մասնաճիւղին տարեկան բանակումը իրագործուեց 15-20 Յունիս 2019-ին, Մերձմոսկովեան Մոժայսկի շրջանում տեղակայուած «Ecorancho» համալիրի տարածքում:

Այս տարուան բանակումը նախորդներից առանձնանում էր թէ՛ մասնակիցների թուաքանակով (90 հոգի) եւ թէ՛ տարածքային ընդգրկուածութեամբ. բանակմանը մասնակցում էին Ռուսիոյ տարբեր շրջաններից՝ Մոսկուայից, Բալաշիխայից, Իստրայից, Կալուզայից, Տարոսայից, Սերպուխովից, Վորոնէժից, Լոբնիայից, Մոժայսկից, Եարոսլաւից եւ Պերեսլաւլից ժամանած Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկաուտներ

եւ աստիճանաւորներ, ինչպէս նաեւ սկաուտական փորձ չունեցող պատանիներ եւ աղջիկներ:

Կարեւոր է նշել նաեւ, որ այս բանակմանը ունեցանք նաեւ գայիւրկական խումբ (6-11 տարեկան սկաուտներ), որի պատասխանատուն էր Հայաստանից Մոսկուա գործուղուած քոյր Թամարա Սարգսեանը:

2019 թուականի տարեկան բանակման յաջող աւարտի կապակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոսկուայի Մեկուսի մասնաճիւղի վարչութիւնը շնորհաւորում է բանակման բոլոր մասնակիցներին եւ խորին երախտագիտութիւն յայտնում բոլոր նրանց ուղբեր աջակցել եւ միջոցառման իրականացմանը:

«Սիրելի հայրենակիցներ, «Հ.Մ.Ը.Մ.ի կողմից տասնամեակներ շարունակ կիրառուող ո՛չ Ֆորմալ, արտադպրոցական դաստիարակութեան սկաուտական մեթոդիկան լաւագոյն միջոցն է, եւ կենդանի բնութիւնը լաւագոյն միջավայրն է, որպէսզի մեր սերունդները խորապէս ընկալեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի ստանձնած առաքելութեան՝ հայապահպանութեան եւ սերունդների ազգային դաստիարակութեան անհրաժեշտութեան գաղափարը:

«Շնորհակալ ենք վստահութեան եւ աջակցութեան համար»:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԵԿՈՒՍԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆԱԽՈՐԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Թղթակից
ՄՈՍԿՈՒԱ

Մոյն թուականի Յուլիսի 21-ին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Մոսկուայի Մեկուսի մասնաճյուղի անդամները մասնակցեցին աստիճանաւորական սեմինարի, ուր մանրամասնորէն ներկայացուցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի կազմակերպչական կառուցւածքը եւ գործունէութեան հիմնարար ուղղութիւնները: Դասախօսութիւնը վարեց աշխատանքային այցով Ռուսիա ժամանած՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կենտրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բագրատ Եսայեան:

Սեմինարին յաջորդեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Մոսկուայի Մեկուսի մասնաճյուղի անդամական ընդհանուր ժողովը, որի ընթացքում ներկայացուցեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կենտրոնական Վարչութեան վերջին քառամեակի գործունէութեան ամփոփ տեղեկագիրը: Քննարկումների արդիւնքում առանձնացուցին մի շարք

խնդիրներ եւ առաջարկներ՝ ուղղուած Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կենտրոնական Վարչութեան հետագայ աշխատանքներին:

Ժողովի աւարտին ընտրուեց պատգամաւոր, որը Հ.Մ.Ը.Մ-ի Մոսկուայի Մեկուսի մասնաճյուղի կողմից կը մասնակցի Հոկտեմբերին Հայաստանում կայանալիք Պատգամավորական Ընդհանուր Ժողովին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԱԶԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Թղթակից
ՄՈՍԿՈՒԱ

9 Օգոստոսին, Մոսկուայի հայկական դեսպանատան մշակութային կենտրոնում, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Մոսկուայի մասնաճյուղի անդամները մասնակցեցին Դաւիթ Աղաջանեանի (Nay DaveAmigo) նոր տեսահոլովակի առաջին ցուցադրութեան՝ նուիրուած Հայաստանի Փութայլի ազգային հաւաքականի աւագ Հենրիխ Մխիթարեանին:

Յիշեցնենք, որ մի շարք հայկական մշակութային կազմակերպութիւնների հետ միասին, տեսահոլովակում նկարահանուել են նաեւ Մոսկուայի հայ սկաուտները:

Դաւիթ Աղաջանեանի այս ստեղծագործութիւնը իրենից ներկայացնում է հայկական մշակոյթի եւ ժամանակից

հիփ-հոփ երաժշտական ոճի հրաշալի համագործութիւն, որը կարող է իւրայատուկ արդիականութիւն հաղորդել հայ մշակոյթի տարածման գործընթացին:

Նշենք, որ Դաւիթը, նոյնինքն Nay DaveAmigo-ն հանդիսանում է Հայաստանում հիփ-հոփ երաժշտական ոճի

հիմնադիրներից մէկը: Այժմ նա գործունէութիւն է ծաւարում Մոսկուա քաղաքում, ինչպէս նաեւ զբաղւում է հասարակական գործունէութեամբ՝ իր կարեւոր դերակատարութիւնն ունենալով Ռուսիոյ հայկական սփիւռքի հայապահպանութեան գործում:

ԵՂԲ. ԲԱԳՐԱՏ ԵՍԱՅԵԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԱՅՑԸ՝ ՌՈՒՍԻՈՅ ԻՎԱՆՏԵՅԵՒԿԱ, ՏԱՐՈՍԱ, ԵԱՐՈՍԼԱՒ ԵՒ ԻՍՏՐԱ ՔԱՂԱՔՆԵՐ

Թղթակից ՄՈՍԿՈՒԱ

Սոյն թուականի Յուլիսի 18-23-ը աշխատանքային այցով Ռուսաստանի Դաշնութիւն այցելեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կենտրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Բագրատ Եսայեան:

Առաջին օրը, ի վանտեյեկա քաղաքում տեղի ունեցաւ աշխատանքային այցի շրջանակներում նախատեսուած առաջին հանդիպումը՝ Պուշկինոյի շրջանի հայկական համայնքի ղեկավար Արշակ Գրիգորեանի, համայնքի փոխ նախագահ, կրթութեան, մշակոյթի եւ երիտասարդութեան հարցերի յանձնաժողովի նախագահ եւ «Արգիշտ» հայկական դպրոցի տնօրէն՝ Ազնիւ Պարոնեանի եւ Կրասնոարմէյսկ քաղաքի հայկական համայնքի պատասխանատու Յակոբ Յակոբեանի հետ:

Յաջորդող օրերուն, Յուլիսի 19-ին, 20-ին եւ 22-ին, եղբ. Եսայեան աշխատանքային հանդիպումներ ունեցաւ Կալուքայի շրջանի Տարոսա քաղաքի հայկական համայնքի ղեկավար Խաչատուր Պողոսեանի, Եարոսլաւի շրջանի հայկական

համայնքի փոխ նախագահ Ռոման Գասպարեանի եւ քաղաքի հայ համայնքի կազմակերպչական հարցերով պատասխանատու Ռաֆայէլ Աւե-

տիսեանի, ինչպէս նաեւ՝ Իստրա քաղաքի հայկական համայնքի ղեկավար Միխայիլ Համբարձումովիչի հետ:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Մոսկուայի Մեկուսի մասնաճիւղի վարչութեան կողմից հանդիպումներին մասնակցեցին վարչութեան ատենապետ եղբ. Գէորգ Գասպարեան, վարչական անդամ թոյրեր Նայիրա Սահակեան եւ Թեհմինէ Կարապետեան:

Հանդիպումների ընթացքում ներկայացուցին մի քանի առանցքային նշանակութեան կէտեր, որոնք են.-

- Հ.Մ.Ը.Մ-ի դերն ու նշանակութիւնը Սփիւռքում:
- Հ.Մ.Ը.Մ-ի զարգացումն ու տարածումը Ռուսիոյ հայկական համայնքներում:
- Հ.Մ.Ը.Մ.-համայնք փոխ համագործակցութիւնը:

Քննարկումների ընթացքում ձեռք բերուցին մի շարք պայմանաւորուածութիւններ եւ մասնակիցների կողմից արձանագրուեց փոխադարձ համագործակցութեան պատրաստակամութիւն:

ՀԱՄԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԿԱՌԲՏԱԿԱՆ ՀՆԳՕՐԵԱՅ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 30-ԱՄԵԱԿԻՆ

Թղթակից ԵՐԵՒԱՆ

ՀՄ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի խմբապետական խորհուրդի կազմակերպած համա-Հայաստանեան բանակումը, որը նուիրւած էր Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի Հայաստանում վերահիմնադրման 30-ամեակին, տեղի ունեցաւ 27 Յուլիս-2 Օգոստոս 2019-ը:

Բանակումին մասնակցեցին 167 հոգի՝ հետեւեալ մասնաճիւղերից-

1. «Գ. Յակոբեան» (Երեւան)՝ 14 ըսկառու.
2. «Շ. Քրիսեան» (Երեւան)՝ 18 ըսկառու.
3. «Յ. Հինգլեան» (Երեւան)՝ 19 ըսկառու.
4. «Տ. Խոյեան» (Երեւան)՝ 8 սկառու.
5. «Վ. Զերազ» (Երեւան)՝ 10 սկառու.
6. «Վ. Զաքարեան» (Երեւան)՝ 8 ըսկառու.
7. «Դ. Վարդան» (Երեւան)՝ 5 ըսկառու.
8. «Վ. Բախչեան» (Արմաւիր)՝ 16 ըսկառու.
9. «Վ. Զերազ» (Կիւմրի)՝ 7 սկառու.
10. «Անդրանիկ Զոհրապեան» (Վեդի)՝ 14 սկառու.
11. «Արզիւեան»՝ 11 սկառու.
12. «Վ. Ռուստամեան» (Էջմիածին)՝ 5 սկառու.
13. «Հրազդան»՝ 7 սկառու.
14. «Արցախ»՝ 3 սկառու.

Օժանդակ կազմ՝ 20 հոգի:
Բանակումի ընդհանուր խմբապետն էր եղբ. Համբիկ Այվազեան, օգնականը՝ քոյր Մեղրիկ Գվրդեան:

Բանակման իւրաքանչիւր օրը նուիրուած էր մի թեմայի-

առաջին օրը՝ Լիզպոնի հինգին, երկրորդ օրը՝ Վարդավառին, երրորդ օրը՝ գոյատեւման, չորրորդ օրը՝ բնապահպանութեան, հինգերորդ օրը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ին, իսկ վեցերորդ օրը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 30-ամեակին:

Բանակման թեմաթիկ ծրագրային կառույցը այն դարձրեց աւելի հետաքրքրական եւ օգտաշատ:

Բանակումը ընթացաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-

Հ.Ա.Ս.Կ-ին վայել ընտանեկան ջերմ մթնոլորտում: Բոլոր աշխատանքները կատարուեցին միասնաբար եւ ըսկառուները խանդավառութեամբ վերադարձան տուն:

Հետեւեալները ստացան լաւագոյն խմբապետի գնահատական՝ քոյրեր Միգա եւ Նանէ, եղբայրներ Խաչիկ եւ Էրիկ: Լաւագոյն սկառուի գնահատականը ստացան եղբայրներ Էդուարդ, Ռոման, Ալպէրթ եւ քոյր Մէլրի: Շնորհակալագիրներ ստացան բանակման պատասխանատու եւ օժանդակ կազմերու անդամները:

Բանակումը ծառայեց իր նպատակին. մասնաճիւղերին համատեղել՝ իրար հետ աւելի մօտից ծանօթանալու համար, սկառուական կեանքով ապրել բանակման ընթացքում եւ նաեւ նշել Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ-ի 30-ամեակը:

ՀԱՄԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԳԱՅԼԻԿԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄ ` ԲԻՒՐԱԿԱՆԻ ՄԷՋ

Թղթակից ԵՐԵՒԱՆ

ՀՄԼՄ-ՀԱՍԿ-ի իմբապետական ինտերնետի կազմակերպած համա-Հայաստանեան գայլիկական բանակումը, որը նուիրուած էր ՀՄԼՄ-ՀԱՍԿ-ի Հայաստանում վերահիմնադրման 30-ամեակին, տեղի ունեցաւ Բիւրականում, 2-6 Օգոստոս 2019-ը:

Բանակումին մասնակցեցին 194 գայլիկ-արծուիկներ հետեւեալ մասնաճիւղերից-

1. «Գ. Յակոբեան» (Երեւան)՝ 33 գայլիկ-արծուիկ.
2. «Շ. Քրիսեան» (Երեւան)՝ 18 գայլիկ-արծուիկ.
3. «Յ. Հինդլեան» (Երեւան)՝ 9 գայլիկ-արծուիկ.
4. «Տ. Խոյեան» (Երեւան)՝ 8 գայլիկ-արծուիկ.
5. «Վ. Չերազ» (Երեւան)՝ 36 գայլիկ արծուիկ.
6. «Վ. Չաքարեան» (Երեւան)՝ 17 գայլիկ արծուիկ.
7. «Դ. Վարդան» (Երեւան)՝ 10 գայլիկ-արծուիկ.

8. «Վ. Բախշեան (Արմաւիր)՝ 57 գայլ արծուիկ.

9. «Վ. Չերազ» (Կիւմրի)՝ 6 գայլիկ-արծուիկ.

Բանակումի իմբապետական եւ օժանդակ կազմ՝ 28 հոգի: Ընդհանուր՝ 222 մասնակից:

Բանակումի ընդհանուր իմբապետուհին էր քոյր Մառնի Մուրատեանը:

Գայլիկական բանակումներին բնորոշ դժուարութիւնների կողքին, ակներեւ էր գայլիկ-արծուիկների ոգեւորութիւնը, աշխուժութիւնն ու նոր միջավայրում՝ բնութեան գրկում հաճելիօրէն մերուելու, խաղալու եւ հաւաքական աշխատանքին ծանօթանալու մղումը:

Բանակման վերջին օրը տեղի ունեցաւ ՀՄԼՄ-ՀԱՍԿ-ին նուիրուած միջոցաւում եւ փոխանցման կարգ:

ՀՄԼՄ-ականի բարձր տրամադրութեամբ քոյրերն ու եղբայրները վերադարձան տուն, իրենց հետ տանելով անմուռնալի յուշեր:

ՆԱԲԱՍԱՐԴԵԱՆ 44-ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐԸ ՆՈՐԱՆՈՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐՈՎ ՈԳԵԻՈՐԵՅԻՆ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒԷ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԱՍՆԱԾԻԴԵՐՆ ՈՒ ՀՐԶԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹԻԻՆԸ

Մարո Քեչիշեան
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Ե

րկար ամիսներու մարզական ազնիւ պայքարէ ետք, Շաբաթ, 6 Յուլիսի կէս գիշերին, իրենց յաղթական աւարտին հասան

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 44-րդ մարզախաղերը, պատուոյ նախագահութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ական հայորդիներ՝ տէր եւ տիկ. Կարօ եւ Սօսի Էշկիեաններուն: Նաւասարդեանը նաեւ գեղեցիկ առիթ մը հանդիսացաւ մեր երախտագիտութիւնը յայտնելու հիւրընկալ այս երկրին՝ Մ. Նահանգներուն եւ շնորհաւորելու անոր անկախութեան 243-րդ տարեդարձը, որ ամէն տարի կը զուգարդիպի Նաւասարդեանի եզրափակիչ շաբաթավերջին:

Նաւասարդեան մարզախաղերու եզրափակիչ շաբաթավերջը, ինչպէս միշտ, եղաւ իւրայատուկ, տպաւորիչ, համախմբող եւ մանաւանդ՝ յուսադրիչ:

Այո՛, յուսադրիչ, որովհետեւ ան ոտքի հանեց շրջանի հայութիւնը, մարդկային հեղեղի վերածեց «Պըմինկհեմ»ի շրջափակը, ուր անոնք վերապրեցան հայութեան անցեալի փառահեղ պատմութիւնը, վայելեցին հայկական մեր մշակոյթը, ականատեսը եղան մեր երի-

տասարդութեան յաղթանակներուն: Անոնք գոհունակութեամբ հետեւեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկստական եւ մարզական խումբերու շքերթին եւ ախոյեանական բաժակներու յանձնումին: Մէկ Խօսքով, անոնք վերապրեցան հայկական հին նոր տարին՝ Նաւասարդը:

Եւ այս բոլորին հարագատ թարգմանը հանդիսացաւ Նաւասարդեան փակման հանդիսութիւնը, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 6 Յուլիսի երեկոյեան, «Պըրմինկհեմ» վարժարանի Փուլթպոլի մարզադաշտին վրայ, մեծ թիւով Հ.Մ.-Լ.Մ.ականներու, ծնողներու, համակիրներու եւ զանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ:

Օրուան խօսնակներն էին՝ Թալին Աբանեան (հայերէն) եւ Մարիթա Մեծաշեան-Հարպոյեան (անգլերէն), որոնք ձեռնհասօրէն վարեցին օրուան յայտագիրը:

ԲԱՅՈՒՄԸ

Ժամը 6.30-ին, Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Հ.Մ.-Լ.Մ.ի մասնաճիւղերու խմբապետներու առաջնորդութեամբ, մարզադաշտ ներկայացան եւ պատուոյ հարթակին վրայ իրենց տեղերը գրաւեցին Թեմի Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Հ.Մ.-Լ.Մ.ի Նաւասարդեան 44-րդ մարզախաղերու պատուոյ նախագահ Կարօ եւ Սօսի Էշկիեաններ, «Տիպար Հ.Մ.-Լ.Մ.ական» եղբ. Վարդգէս Շիրտըմեան եւ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Թիւֆէնքեան:

Գեղեցիկ անակնկալ էր պատուոյ նախագահին սկաուտական տարագով մարզադաշտ մուտքը: Առաջին անգամն էր, որ նման գեղեցիկ երեւոյթի մը դէմ

յանդիման կը գտնուէր Հ.Մ.-Լ.Մ.ասէր հանրութիւնը: Երեւոյթ մը, որ հարագատ Հ.Մ.-Լ.Մ.ականի տիպարը կը ներկայացնէր: Ահա՛ Հ.Մ.-Լ.Մ.ի շարքերէն անցած հայրըի մը, կեանքի դժուարութիւնները քաջաբար յաղթահարած եւ իր կեանքի ասպարէզին մէջ մեծ յաջողութիւններ արձանագրած, սակայն երբեք չչլացած ազգային մը, որ հպարտանքով կը կրէր սկաուտական իր տարագը. սիրելի իր այն կազմակերպութեան տարագը, որուն շարքերուն մէջ հասակ նետած, դաստիարակուած եւ ազգային նկարագիր կերտած էր: Եւ ահա՛ սկաուտական տարագով պատուոյ նախագահ մը, որ համայն աշխարհին կը բարձրաձայնէր, թէ Հ.Մ.-Լ.Մ.ը այն եզակի կազմակերպութիւնն է, որ առողջ սերունդ կը դաստիարակէ եւ իր

ազգին ու հայրենիքին նուիրեալ հայորդիներ կը պարգեւէ:

ՆԵՐԿԱՆԵՐԸ

Բիւրաւոր Հ.Մ.-Լ.Մ.ասէրներու առնթեր մարզադաշտ ներկայացած էին նաեւ Թեմի Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Առաջնորդական Փոխանորդ Թորգոմ Եպս. Տօնոյեան, Եփրեմ Արք. Թապազեան, Հ.Մ.-Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Վիգէն Դաւթեան եւ Արմանտօ Թորգոմեան, Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան փոխ ատենապետ Մհեր Տէր Օհաննէսեան, Հ.Յ.Դ. Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Աւետիք Իգմիրլեան եւ Գօգօ Թօփալեան, քոնկրէսական Պրետ Շրմըն, նահանգային Մերակոյտի անդամ Էնթրի ֓որթանթինօ

լային Ամերիկայի, Գանատայի, Քալիֆորնիայի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Նաւասարդեանի դրօշները: Ապա, գեղեցիկ տեսարան մը կազմելով մարզադաշտին վրայ, պատուի կանգնեցան եւ քարացած ունկնդրեցին Մ. Նահանգներու, Հայաստանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քայլերգները, զորս դարձեալ նուագեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի շեփորախումբը: Ապա, անոնք մարզադաշտի վրայ գեղեցկօրէն յարդարուած բեմին կողքին յարգանքով գետեղեցին դրօշները, որոնք ամբողջ հանդիսութեան ընթացքին ծածանեցան, յաւելեալ փայլք մը տալով հանդիսութեան:

եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 43-րդ Նաւասարդեան մարզախաղերու պատուոյ նախագահ՝ տէր եւ տիկ. Համլէթ եւ Կրեթթա Չրախճեաններ: Հոն էին նաեւ ՀՕՄ-ի եւ Համազգայինի Շրջանային Վարչութեանց, Հայ Դատի յանձնախումբի եւ գանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի անցեալի պատուոյ նախագահներ եւ «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ.ական»ներ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրներ, հովանաւորներ, նուիրատուներ, ծնողներ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

ԴՐՕՇԱԿԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային խմբապետուհի քոյր Շարլին Կիւզէլեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարձրագոյն խմբապետական փողկապ

մը նուիրելէ ետք պատուոյ նախագահ Կարօ Էշկիեանին, արտօնութիւն խընդրեց Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Թիւֆէնքճեանէն սկսելու հանդիսութիւնը: Դրական պատասխան ստանալէ ետք, ան հրահանգեց սկսելու հանդիսութիւնը՝ դրօշակի արարողութեամբ: Ազգային երգերու խանդավառ եղանակներու նուագով մարզադաշտ ներկայացաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շեփորախումբը, մեծ ոգեւորութիւն ստեղծելով ներկաներուն մօտ: Մթնոլորտը աւելի շիկացաւ, երբ ժողովուրդին մէջէն ինքնավստահ քալուածքով արի-արենոյշները մարզադաշտ ներկայացան, իրենց հետ բերելով Մ. Նահանգներու, Հայաստանի, Արցախի, Հարա-

ՔՈՆԿՐԵՍԱԿԱՆ ՇՆՐՄԱՆԻ ԵԼՈՅԹԸ
Պաշտօնական յայտագիրը սկիզբ առաւ քոնկրէսական Շրմընի ելոյթով, որուն ընթացքին ան, մատնանշելով հայութեան լաւ բարեկամներէն մէկը ըլլալու իր հպարտանքը, թուեց հայութեան ուղղուած բոլոր այն բարիքները, որոնց իրականացման նպաստած է: Ան հերթով մատնանշեց Հայաստանի, Արցախի, սուրիահայերու եւ ջաւախքահայութեան տրամադրուած եւ տրամադրելի ամերիկեան նպաստները, ինչպէս նաեւ Հայաստանի տնտեսութեան հզօրացման ուղղուած իր ճիգերը եւ ուրախութեամբ յայտարարեց, թէ յառաջիկայ շաբաթներուն պիտի այցելէ Հայաստան:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Շրջանային Վարչութեան պատգամը փոխանցեց փոխ ատենապետ եղբ. Սեւակ Կարապետեան, որ ողջունելէ ետք ներկաները, ուրախութեամբ մատնանչեց ըսելով. «Յրկար ամիսներու տքնաջան աշխատանքներէ ետք, այսօր հանգամանօրէն իրենց աւարտին կը հասնին Հ.Մ.Ը.Մ-ի Նաւասարդեան 44-րդ մարզախաղերը, որոնց յաջողութեան լաւագոյն վկան դուք՝ բոլորդ էք, որ խուռներամ ներկայ կը գտնուիք եզրափակիչ այս հանդիսութեան: Բարի եկած էք»:

Ապա, շնորհակալութիւն յայտնելով Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հարաւային Ամերիկայի եւ Գանատայի շրջաններուն մասնակցութեան համար, ընդգծեց. «44 տարիներ անընդմէջ իրականացուող Նաւասարդեան այս մարզախաղերը լոկ մրցումներ չեն, պարզապէս յաղթանակներ արձանագրող ձեռնարկներ չեն. անոնք մեր երիտասարդութիւնը մարզական մաքուր միջնորդութի մէջ համախմբող ծրագիրներ են, որոնք ո՛չ միայն կը հարըտացնեն Հ.Մ.Ը.Մ-ի պատմութիւնը, այլև՝ զեղեցիկ յուշերով կ'ոգեւորեն մեզ եւ մեր հաւատքը կը զօրացնեն անոր հանդէպ: Նման աշխատանքներն են լաւագոյն թարգմանը Հ.Մ.Ը.Մ-ի առաքելութեան եւ նպատակներուն»:

Եղբայրը յատուկ շնորհաւորանքներ ուղղելէ ետք պատուոյ նախագահ տէր եւ տիկ. Կարօ եւ Սօսի Էշկիեաններուն եւ տարուան «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ-ական» եղբ. Վարդգէս Շիրտրմեանին՝ Շրջանային Վարչութեան երախտագիտութիւնը յայտնեց Հ.Մ.Ը.Մ-ական կամաւոր քոյր-եղբայրներուն եւ բոլոր անոնց, որոնք նպաստեցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի Նաւասարդեան մարզախաղերու յաջողութեան եւ իսկական թարգմանը հանդիսացան Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Բարձրացիր-բարձրացուր» կարգախօսին:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ
Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչու-

թեան անունով ելոյթ ունեցաւ եղբ. Վիգէն Դաւթեան, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ը շրջանի ամէնէն գործօն եւ ազդեցիկ հայկական երիտասարդական միութիւնը նկատելով, ըսաւ. «Դուք բոլորդ էլ մեծ դեր էք ունեցել այս յաջողութիւնների մէջ, ինչպէս մեր օրինակները՝ պատուոյ նախագահներ Կարօ եւ Սօսի Էշկիեանները եւ «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ-ական» սիրելի եղբ. Վարդգէս Շիրտրմեանը»:

Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ-ի հզօրացման մէջ երիտասարդութեան դերը ընդգծելով, ան ըսաւ. «Հաւատացած ենք, որ միութեան ապագայի բանալին մեր գործունեայ երիտասարդների ձեռքին է: Մայիս ամսուան մէջ, Աթէնքում, 17 շրջաններից 40 երիտասարդ ղեկավար-

կայացուցիչը Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին եւ խոստացաւ այսուհետեւ եւս շարունակել իր ծառայութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

**ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ
ՀԱՅՐԱԿԱՆ ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆԸ**

Հայրական իր օրհնութիւնները փոխանցեց Առաջնորդ Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, որ առաջին հերթին փառք տուաւ Աստուծոյ, որ անգամ մը եւս առիթ ընծայեց համախմբուելու Նաւասարդեան մարզախաղերու փակման հանդիսութեան եւ տողանցքին առիթով:

«Մեր գաղութի զաւակներուն համար տօնախմբութեան վերածուած եւ անցեալի ուխտի օրերը յիշեցնող այս հաւաքները, անկասկած, կը հետապնդեն միասնութեան եւ բռնցքուելու նպատակները, քաջ գիտնալով, որ ո՛չ միայն Նաւասարդեան օրերու պարուրանքը կը վերապրինք, այլ անհամբեր կը սպասենք հանդիպելու այս խաչմերուկին, ուր Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներն ու սկաուտական շարքերը մեզ ի մի կը բերեն

Արեւմտեան Մ. Նահանգներու տարածքին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Վարչութեան կողմէ կազմակերպուած այս փառահեղ հանդիսութեան, որ հաւաքական կամքի եւ աշխատանքի արդիւնք է», հաստատեց սրբազան հայրը:

Ապա, «Բարձրացի՛ր-բարձրացու՛ր» նշանաբանը Հ.Մ.Ը.Մ.ի հաւատամքին խօսուն վկայութիւնը նկատելով, Առաջ-

ներ, դեսպաններ հիմը դրեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի երրորդ գործնական մասնիկին՝ երիտասարդական բաժանմունքին, հետեւելով մեր ռազմավարական ծրագրի ամէնէն կարեւոր կէտերից մէկին: Ապագան պայծառ ենք տեսնում. ապագան հոս է»: Ան ինքնզինք բախտաւոր նկատեց, որ ութ տարիներ եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ներ-

ՆԱԻԱՍԱՐԳԵԱՆ 44-ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂ ԵՐՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՓՆՆԿ-ՓՈՆԿ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» մասնաճիւղ
2. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Շանթ» մասնաճիւղ
3. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սասուն» մասնաճիւղ

ԱՁԼԵԹ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի մասնաճիւղ
2. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» մասնաճիւղ
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Կարս» մասնաճիւղ
  - Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Շանթ» մասնաճիւղ

ԹԵՆԻՍ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սիփան» մասնաճիւղ
2. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Շանթ» մասնաճիւղ
3. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» մասնաճիւղ

ԼՈՂ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» մասնաճիւղ

2. Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի մասնաճիւղ
3. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սիփան» մասնաճիւղ

ՎՈՒՊՈՒ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» մասնաճիւղ
2. Հ.Մ.Ը.Մ. Յարաւային Ամերիկա
3. Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոնթեպելլոյի մասնաճիւղ

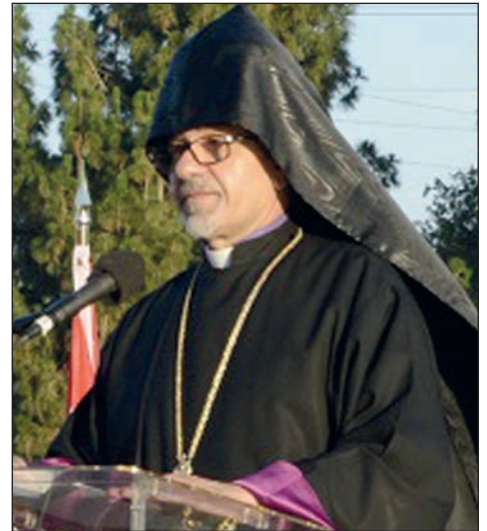
ՖՈՒԹՊՈՒ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» մասնաճիւղ
2. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Անի» մասնաճիւղ
- Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Ազատամարտ» մասնաճիւղ

ՊԱՍՔԵԹՊՈՒ

1. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» մասնաճիւղ
2. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» մասնաճիւղ
3. Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Շանթ» մասնաճիւղ

նորըը փառք տուաւ Աստուծոյ, որ հայ ժողովուրդին շնորհած է Հ.Մ.Ը.Մ-ի նման կազմակերպութիւն մը, ինչպէս նաեւ երախտիք յայտնեց անցեալի եւ ներկայի բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ-ականներուն, որոնք «Հ.Մ.Ը.Մ-ը վերածեցին մարմնական թէ հոգեւոր դաստիարակութեան հնոց եւ մեր նորափթիթ կարգապահ փոքրերուն, մատղաշ պատանիներուն եւ խոստմնալից երիտասարդութեան իսկական առաջնորդներ դառնալու դարբնոց»:

ՏՈՂԱՆՑԻԸ

Փոխանցուած երեք տպաւորիչ պատգամներէն ետք, տեղի ունեցաւ հանդիսութեան գլխաւոր առանցքը հանդիսացող եւ այնքան սպասուած տողանցքը: Հ.Մ.Ը.Մ-ի Շրջանային Վարչութեան

չեփորախումբի ազգայնաշունչ եղանակներով ոգեւորուած, յաջորդաբար մարզադաշտ ներկայացան Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հարաւային Ամերիկայի եւ Գանատայի շրջաններու խումբերը, որոնց հետեւեցան «Հրաշք»ի անդամները, Հ.Մ.Ը.Մ-ի երիտասարդական բաժանմունքն ու շրջանի նորագոյն՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի «Կիլիկիա» միաւորէն մինչեւ շրջանի հիմնադիր Լուս Անճելըսի մասնաճիւղի սկաուտական եւ մարզական խումբերը, յանձնախումբերն ու անդամները, իրենց վարչութիւններուն գլխաւորութեամբ:

Անոնք տողանցեցին հպարտ եւ ինքնավստահ, հրճուանքով բարեւեցին ներկաները, իրենց տեղերը զբաւեցին մարզադաշտին վրայ եւ հետեւեցան յանձնումի արարողութեան մարզական մրցումներու յաղթանակի բաժակներ

րու, որոնք յանձնուեցան Առաջնորդին, Կարօ եւ Սօսի էչկիեաններու, Վարդգէս Շիրտումեանի, Էնթրի ֓որթանթինոյի եւ Յակոբ Թիւֆէնքճեանի ձեռամբ:

ԲԱԺԱԿՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՒ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ ՓԱԿՈՒՄԸ

Մասնաճիւղերու ամիսներու երկար պայքարին արդար արդիւնքը հանդիսացող բաժակներուն յանձնումը (արդիւնքները տեսնել առանձին «Մ.») մեծապէս ոգեւորեց ներկաներն ու յատկապէս՝ մասնաճիւղերը:

Այնուհետեւ, Շրջանայինի խմբապետուհի քոյր Շարլին Կիլգէլեան մարզադաշտին վրայ ծածանած Նաւասարդեան դրօշը յանձնեց Շրջանային Վարչութեան ատենապետին, որ իր հերթին գայն նուիրեց պատուոյ նախագահին:

Հանդիսութեան պաշտօնական յայտագիրին վերջին բաժինով ելոյթ ունեցաւ երգիչ Վարանդը, որ ապրումով ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ-ի նուիրուած գեղեցիկ երգերու փունջ մը:

Այնուհետեւ Նաւասարդեան խրախճանքը շարունակուեցաւ փառատօնի շրջափակին մէջ, ուր շրջանի սիրուած արուեստագէտներուն հրամցուցած երգերուն ընկերակցեցաւ հրավառութիւնը, աւելի խանդավառելով արդէն իսկ գուարթ մթնոլորտը:

Լուսանկարները ՊԵՐՃ ՃԱՄՃԵԱՆԻ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՆԱԲԱՍԱՐԴԵԱՆ 29-ՐԴ ԽԱՂԵՐԸ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԷՁ

Թղթակից
ՆԻՒ ԵՈՐՔ

ՀՄԸՄԻ Արևելեան Միացեալ Նահանգներու 29-րդ Նաւասարդեան խաղերը տեղի ունեցան Նիւ Եորքի մէջ, 4-7 Յուլիս 2019-ին, հովանաւորութեամբ Արեւելեան Մ. Նահանգներու Թեմի Առաջնորդ Անուշաւան Արք. Դանիէլեանի, նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան, հիւրընկալութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նիւ Եորքի մասնաճիւղին եւ ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեանի: Բացման հանդիսութեան ներկայ էր ՀՕՄ-ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչ Սանտրա Վարդանեան:

ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐԸ

Երեք օրերու վրայ երկարող խաղերու ընթացքին, դաշտերու վրայ թէ ամէնուրեք, Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզիկներ հանդիպեցան իրենց հարազատներուն, որոնք ժամանած էին Արեւելեան Մ. Նահանգներու զանազան մասնաճիւղերէն:

Բոլոր մարզիկները, սկստուները եւ համակիրները, խումբ առ խումբ ժամանեցին Նիւ Եորք, ուր տեղի ունեցաւ մասնաճիւղերու պատասխանատուներու կարճ ժողով մը, բացատրելու համար մարզախաղերուն դասաւորումը, օրէնքները եւ կարգապահական պայմանները:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի տարեկան այս մարզախաղերը առիթ մըն են սատարելու Հ.Մ.Ը.Մ.ի վսեմ նպատակին, երբ շրջանի մասնաճիւղերէն ժամանած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ եւ համակիրներ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի շունչով եւ ոգիով գօտեպնդուած, կը հաւաքուին Նաւասարդեան խաղերու դրօշին տակ՝ մրցելու մարզական

ազնիւ ոգիով, ստեղծելու խանդավառ մթնոլորտ, ծառայելու «Բարձրացի՛ր՝ բարձրացուր» նշանաբանին, միշտ ի միտի ունենալով, որ այս խաղերէն յաղթական դուրս պիտի գայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքը միայն:

Մտողներ ու բարեկամներ ոգեւորիչ խանդավառութեամբ մը ներկայ էին դաշտերու մէջ, քաջալերելով իրենց մարզիկները, որպէսզի նորա՛նոր յաղթանակներ արձանագրեն իրենց մասնաճիւղերուն համար,

ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

Նաւասարդեան խաղերու բացման հանդիսութիւնը ընթացք առաւ վայրկեան մը յոտնկայս լուծեամբ՝ յարգելու համար յիշատակը Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Տէր Մուշեղ Ա. Քհնյ. Տէր Գալուստեանի, որ տարիներ շարունակ զօրավիգ կանգնած է Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

Ապա, ներկաները վայրկեան մը եւս յոտնկայս յարգեցին յիշատակը տարիներ շարունակ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ծառայած, միութեան «Մառայութեան» շքանշանակիր, Ուաշինկթընի մասնաճիւղէն եղբ. Համօ Սարտարպէկեանցի: Այս առիթով, Շրջանային Վարչութիւնը յայտարարեց, թէ Նաւասարդեան խաղերու երէց տղոց վոլիպոլի բաժակը յաջորդող հինգ տարիներուն պիտի կրէ եղբայր Համոյին անունը:

Օրուան հանդիսավար եղբ. Նագարէթ Ապաճեան բարի գալուստի խօսք է տք, յաջորդաբար հրաւիրեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նիւ Եորքի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Էտի Թորոսեանը, Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Արամ Գոյսէրեանը, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեանը եւ Առաջնորդը, որպէսզի փոխանցեն իրենց պատգամները:

առանց անդրադառնալու, թէ Հ.Մ.Ը.Մ-ին իրենց անդամակցութիւնը ինքնին մեծագոյն յաղթանակն է հայեցի դիմագիծի պահպանման մեր ճիգերուն մէջ:

Այս առիթով հրատարակուեցաւ յուշամատենան գրքոյկ մը: Մարզախաղերու նախափերջին օրուան երիտասարդական պարահանդէսը խանդավառեց երգչուհի Սարինա Քրոս: Յաջորդ օր տեղի ունեցաւ յաղթանակի ճաշկերոյթ-պարահանդէսը:

**ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ
ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ**

Յաղթանակի ճաշկերոյթ-պարահանդէսին բարի գալուստի խօսք արտասանեց հիւրընկալ մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ եղբ. Էտի Թորոսեան: Ապա, յաջորդաբար խօսքեր արտասանեցին ՄԱԿ-ի մօտ Հայաստանի դեսպան Մհեր Մարգարեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Արամ Գայաջրեան, Հ.Յ.Դ. Արեւելեան Մ. Նահանգներու Կեդրոնական Կոմիտէի անդամ Խաթակ Մկրտիչեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Հրաչ Մեսրոպեան եւ Թեմի փոխ առաջնորդ Սահակ Ծ. Վրդ. Եմիչեան:

Երեկոն խանդավառեց երգիչ Սազօ Թաշճեան, որ այս առիթով յատկապէս հրաւիրուած էր Մոնթրէալէն: Նոյն երեկոյեան տեղի ունեցաւ բաժակներու եւ յուշատախտակներու բաշխում: «Ամէնէն աւելի բարեբաւուած մասնաճիւղ»ի բաժակը ստացաւ Նիւ Ճրրգիի մասնաճիւղը, «Տիպար մասնաճիւղ»ի «Եղբ. Արամ Կառուր» բաժակը ստացաւ Ֆիլատելֆիոյ մասնաճիւղը: Երէջ տղոց վոլիպոլի «Եղբ. Համօ Սարտարապէկեանց» բաժակը ստացան Փրովիտընսի եւ Մերիմաք Հովիտի մասնաճիւղերը: Երէջ տղոց պասքեթպոլի «Եղբ. Մարք Ալաշայեան» բաժակին տիրացաւ Շիքակոյի մասնաճիւղը:

Ստորեւ՝ մասնաճիւղերուն ընդհանուր դասաւորումը.-

1. Նիւ Եորք 89 կէտ
  2. Շիքակօ 40 կէտ
  3. Ուաշինկթըն 35 կէտ
  4. Նիւ Ճրրգի 29 կէտ
  5. Պոսթըն 13 կէտ
  6. Ֆիլատելֆիա 5 կէտ
  7. Փրովիտընս 3 կէտ
- Մերիմաք Հովիտ, Ալպընի

Յետագարձ ակնարկ մը նետելով մարզախաղերուն վրայ, առանց վարաներու կարելի է հաստատել, թէ շրջանը հարուստ է ազգային բարձր գիտակցութեան տէր կամաւորներով, ըլլան անոնք ծնողներ թէ պատասխանատուներ:

Անգամ մը եւս Հ.Մ.Ը.Մ-ի մեծ ընտանիքը յաղթական դուրս եկաւ:

Յատուկ գնահատանքի արժանի են հիւրընկալ Նիւ Եորքի մասնաճիւղը եւ Շրջանային մարզական յանձնախումբը:

ՄՏԱՅԱՆՔ

**Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԴԵՍԵՐ
ԵՒ ՅՈՒՇԵՐ
(Ա. հատոր)**

Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրիոյ
Շրջանային Վարչութեան, Զալէպ, 2019:

***

**ՍԿԱՌՏԱԿԱՆ
ԽԱՂԵՐՈՒ ԳԻՐՔ**

Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Սուրիոյ
Շրջանային Վարչութեան, Զալէպ, 2018:

***

**100-ԱՍԵԱԿԻ
ՅՈՒՇԱՄԱՏԵԱՆ**

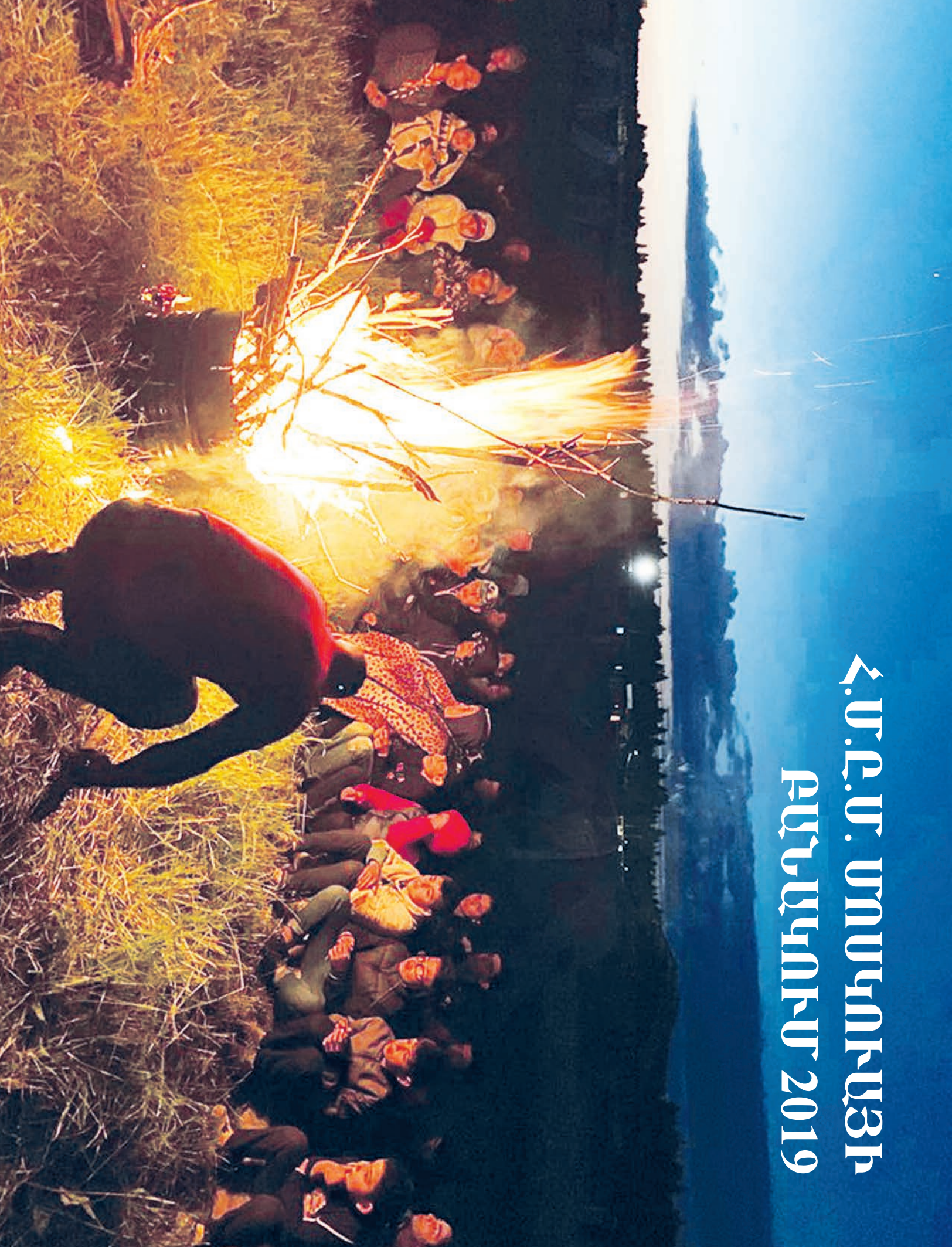
Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի
Գանատայի շրջանի:

***

«ԴԵՊԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿ...»

Հ.Մ.Ը.Մ-ի 100-ԱՍԵԱՅ ԵՐԹԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ
100 ՍԵՂՃԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ, 100 ԴԵՍՔ

Հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական
Վարչութեան, Պէյրութ, 2019:

Հ.Մ.Ը.Մ. ՄՈՍԿՎԱԿԱՅԻ
ԲԱՆԱԿՈՒՄ 2019